

Algimantas Lyva ir Mindaugas Peleckis

Pamestieji

Tarsi kronikos, kuriose pametami ne tik jų personažai, bet ir autoriai

Anotacija

Trilogiją parašę autoriai imasi kronikų rašymo amato, tačiau juos ištinca keista lemtis. Kronikų rašymo metu pasidaro nebeaišku ne tik, kas jų personažai, bet ir kas tokie jų autoriai. Personažai ir autoriai pametami.

Veiksmas tarsi nejuda iš vietos, galbūt todėl, kad nėra statiškas. Paradoksalu? Kronikų herojai energingi ir smalsūs, bet jų išminties paieškos tarsi nejuda iš vietos. Nėra nei veiksmo, nei patirčių ar išgyvenimų dinamikos. Tarsi niekas neatrandama, nesužinoma, bet tai tik širma, maskuojanti itin kruopščiai slepiamų žinių troškimą. Ekonomikoje, kultūroje ir dvasiniame gyvenime viešpatauja krizės, recesijos, nuosmukiai... Bet veiksmas vis dėl to vyksta. Nebūna gyvenimo be įvykių, todėl romano personažai kartais tampa komiški, ir kai jie kalba išminties žodžius: nežinia, ar juoktis, ar verkti...

Galbūt autoriai siekia įkalinti skaitytojus paradoksų narvuose, paklaidinti keistų įvykių ir apmąstymų labirintuose? Peršasi mintis, kad tik dvasios kalėjime suvokiama tikroji laisvės vertė.

Kronikose pasakojama apie Ketvirtąjį pasaulį, Arkties – *Ursa major* žvaigždyno ir meškų totemo – globojamus žmones.

Laisvė tampa kronikų moto ir amžinu, bet dar neužvestu varikliu, todėl keliaujama bet kur, ir ne tik geografinėse platumose ieškoma atsakymų į pagrindinius būties klausimus.

Kai rašymo procese prarandami ne tik personažai, bet ir autoriai, nuo kūrybinės katastrofos gelbsti anonimai: Swami Swami ir vitingas Twa(n)xta Li(etus). Transformuoti personažai pakeičia tikrus – visa laimė, tik trumpam. Vėjas blaško paklydusius knygos puslapius, kol atranda tikruosius herojų vardus. Dabar belieka tik identifikuoti, nustatyti, užfiksuoti tikruosius priešus ir tęsti amžiną kovą.

¡No pasarán!

I DALIS. Tarsi faktai

Gimimas

Gimimas, gal vienintelis, gal tik kitas, po (ne)pavykusio gyvenimo. Argi tai svarbu? Ši akimirka yra magiška. Gyvenimo dar nėra, nežinia, koks jis bus. Pradžia... Vėl ir vėl pradžia...

Ankstyvą rytą, prieš pat saulės brėšką, kaip ir buvo pataręs Mokytojas, Guru Guru pakirdo meditacijai ir maldai. Tingėjosi, bet tuo pačiu vidinis žadintuvas buvo jau gana gerai ištreniruotas. Nuraminęs sapnuose klaidžiojusias proto šmėkliukas, jis susimąstė apie laiką ir laikinumą. Apie tai, kur viskas dingsta, kur toji laiko skylė, kurioje jau atsidūrė tiek milijardų žmonių, gyvūnų, fotografijų, knygų, kitų daiktų... Kur toji laiko skylė, iš kurios vėl viskas atsiranda? Ar sugrįžta seni žmonės, gyvūnai ir daiktai? Ar ateina nauji?

Guru Guru suprato, kad jo mintys – tik pradžios kvietimas, geras kvietimas... Pradžia... Pradžia jau ateina, bet Guru Guru dar negirdėjo jos žingsnių... Nebėra žingsnių... Naujoji karta, šeštoji rasė ateina be žingsnių... Bilietas į Marsą (į vieną pusę) jau paruoštas, ir milijonai siekia ten pakliūti.

Dabar reikia rinktis, su kuo tu. Ar su Baltojo legionais, ar Juodojo. Angelai pasinaudojo Kurto Vonneguto patarimu ir ėmė veikti mafijos principu. Kova užvirė rimtesnė, nei kas galėjo pagalvoti. Sudėk visus kada skaitytus ir neskaitytus šventraščius į vieną knygą, atsiversk bet kuri puslapį ir padėk ranką...

Guru Guru taip ir padarė... Frazė, kurią „užkliudė“, skambėjo Guru Guru galvoje: „Aštuntąją dieną sostas iš dramblio kaulo buvo paruoštas, virš jo iškelta karaliaus karūna.“ (*Shahnameh*, „Rostamas ir Kei Kobadas“, p. 135).

Guru Guru pažvelgė pro langą. Lauke dar buvo tamsu. Dar negimė diena, dar negimė jis:

– Jau man kažkas aiškėja... Bandysiu suprasti, kas vyksta ir kas nevyksta... Bandysiu iširti virusą, kuris pakeičia žmonių mąstymą, tirsiu aplinkybes, kurios neveikia...

Ankstyvą rytą, prieš pat saulės brėšką, kaip ir buvo pataręs Mokytojas, Guru Guru meditavo toliau, nes tai buvo geriausia, ką buvo galima padaryti dar prieš gimimą, dar prieš mirtį.

Dravenis

– Ramus žvilgsnis į sieną. Ji ta pati. Ir kodėl turėtų keistis, tobulėti siena? Kodėl gyvenimo kliūtys turi pavirsti ryškiai apšviestais tuneliais ir visi nepakeliami darbai taptų lengvi ir pūkas? Kodėl turėtų lubos pavirsti debesuotu dangumi?

Atsakymas paprastas ir aiškus: reikia atsikratyti namų, jaukaus interjero, židinio (pagirtina, jei jo nėra!), kuris medine malkų šviesa nuspalvintų blankų vidurinėsios klasės (ar ji yra?) atstovo ar atstovės gyvenimą. Kartais maštau apie anglį, juodą, kietą, kristalinę... Kaip ji kasama? Turbūt sunkiai, nekvalifikuotai... Bet, Guru Guru, nenukrypkime tuo pagrindinės temos, kurios nėra ir negali būti. Ne kiekvienas išdrįs palikti jaukius, šiltus namus ir išeiti į šaltį, į gatves, miegoti žiemą ant suoloelio ir kantriai laukti pabaigos, finalo, sausų šakų plojimų, varnų nekrologo, džiugių praivių ašarų... Ir neliks jokio tragizmo, būties problemų, likvidacijos baimės – tik šaltis, baisus, beveik nepakeliamas, bet ir jis greitai pasiduos. Ateis ramus snaudulys ir visas pasaulis užmigs... – aiškino Dravenis.

– Ir vėl tu pabusį girtas savo lovoje, pamiršęs išjungti CD grotuvą, ir *repeat* režimas neišdurs tavęs, vis dar suksis YES plokštelė „Fly from here“, ir tu pakilsi ne gyventi, bet ieškoti alaus skardinės... Ir taip kasdien... – piktinosi Guru Guru.

– Ne kasdien... Ateina blaivios ir nuobodžios dienos, – atsiduso Dravenis ir prisidegė kontrabandinę cigaretę.

Palėpę užpildė nuodingos dujos. Reikėjo dujokaukės. Guru Guru kostelėjo ir prisiminė Pirmąjį pasaulinį karą (pračitame gyvenime tikriausiai kariavo Austrijos ir Vengrijos pėstininkų pulke), apkasus, Falkenhano dujas. Reikėjo dar kartą (ir ne vieną!) Dravenino palėpėje išgyventi cheminio ginklo ataką. Dravenis buvo geriausias vaikystės draugas. Užaugo jie tame pačiame asfalto kieme, baigė tą pačią mokyklą. Tik nuėjo skirtingais keliais: Guru Guru universitete studijavo žurnalistiką ir dirbo solidaus dienraščio redakcijoje, o Dravenis tapo dailės bakaluru ir niekur nedirbo. Mokykloje, chuliganas ir peštukas Dravenis, mokslininką Guru Guru gynė nuo agresyvių klasiokų smurto ir patyčių. Kilnu, sektina... Ir kas gi jungė du tokius skirtingus žmones?

Atsakymas paprastas ir aiškus. Dravenis buvo užkietėjęs melomanas, rinko LP ir CD kolekciją, mėgo šnekėti nesąmones, kliedėti „aukštomis“ temomis apie gyvenimo prasmę, bet jis niekada neskaitė rimtų knygų. „Graužti“ knygas, jam buvo nepakeliamas nuobodybė, katorga. „Aš ne žiurkė“ – mėgdavo sakyti

Dravenis. Matyt, todėl Guru Guru buvo vienintelis patikimas klausytojas, su kuriuo jis galėjo šnekėti „nesąmones“ ir aptarti savo „trenktas“ mintis. Bet muzika tyliai dirbo savo „juoda“ darbą ir trankiu skambėsiu žadino Dravenio protą, todėl jis nebuvo beviltiškas pašnekovas, nebuvo ir alkoholikas.

„Alus – tai mano priešnuodis, antraip mane greitai pribaigtų sumautas gyvenimas“ – mėgo aiškinti Dravenis.

– Įkalk alaus! – paragino Dravenis.

– Atsinešiau giros...

– Tau pasisekė...

Guru Guru intuityviai suprato, kad Dravenis jam reikalingas, kaip stimulatorius, katalizatorius „neapsileisti“, neprasmegti miesčioniško gyvenimo liūne. Dravenis tapo poligonu, kuriame Guru Guru „išbandydavo“ religines tiesas, įvairias dvasines doktrinas. Apie politiką jie niekada nekalbėjo. Ši tema buvo tartum uždrausta, nes Dravenis niekino politikus, valdininkus, visas santvarkas, revoliucijas, perversmus, bet ką, kas noriai aptariama spaudoje. Ši nuostata Guru Guru patiko, nes jis buvo „sotus“ nuo redakcijoje kasdien sunkiai suvirškinamos politikos, kvailų apžvalgų, paskalų ir kitokių nesąmonių.

– Draveni, tu – melomanas, todėl tau skirti du keliai...

– Nekantrauju sužinoti.

– Religija arba beprotnamis...

– Renkuosi durnyną, - apsidžiaugė Dravenis ir užmetė „The Psychedelic Furs“ pirmąjį diską, – *nice price*, Guru Guru, kokie *šmotai, kavalkai, gabalai – India, Sister Europe, Imitation of Christ...* tavo pranašystės jau pildosi!

Susikalbėti tapo neįmanoma, nes Dravenis paleido muziką itin garsiai. Teisingas sprendimas. Kalba tėra garsas. Kalba ne visada turi prasmę. O muzika?

Ateivis

Reikėjo atskirti vakarą nuo ryto, nustatyti, ar temsta, ar švinta. Vienintelis instrumentas (neapčiuopiamas, nepatvirtintas, neįrodytas) buvo laikas. Laikrodis, kas ne keista (nekeista!), visiškai netiko tokiam bandymui.

Dravenis sustaugė. Jeigu atsilies šunys – vadinasi, rytas. Gyvūnai, išvesti atlikti gamtinių reikalų ir pabendrauti su praeiviais, itin jautrūs bet kokiems garsams – ypač žmogaus staugimui. Dravenis sukaukė dar kartą, garsiau. Rezultato jokio. Yra dar vienas būdas – reikia pasiųsti žinutę Guru Guru. Žagtelėjo, pyptelėjo, skambtelėjo Guru Guru telefonas. Žinutė: „Rytas ar vakaras?“ Guru Guru skubiai atrašė: „Vakaras“, ir netrukus gavo atsakymą: „Varyk“. „Aš ne vienas“, – atsakė Guru Guru. „Visi“, – patvirtino Dravenis.

– Smilte, važiuokime pas Dravenį. Paklausysime muzikos...

Guru Guru Mylimoji neprieštaravo, o Guru Guru apsidžiaugė – kur eiti, kai piniginė tuščia?

Dravenis vilkėjo žiauriai per didelį kostiumą, kurį nusipirko ypatingiems atvejams skudurinėje, pusvelčiui, už tris litus. Guru Guru Mylimoji apstulbo, bet Dravenis neapsiribojo garderobo invazija.

– Aš nesu dvasininkas! Esu holograma! Grupė *The Church* „Sometime Anywhere“ ir aš specialiai jums, visam virtualiam pasauliui, be garso, be žodžių, padainuos paskutinę CD dainą: „The Dead Man’s Dream“. Džiaugsitės gyvenimu beveik penkias minutes.

Dravenis suvyniojo reklaminę skrajutę ir žiopčiojo į ritinį, tarsi į mikrofoną. Pagaliau atrakcija pasibaigė.

Dravenis užbaigė spektaklį saugiu, bet pakankamai efektingu griuvimu ant kilimo.

– Ir tai viskas? – ironizavo Guru Guru Mylimoji.

– Pasvajokit! – atrėžė Dravenis. – Antras šou numeris – susitikimas su ufonautu...

– Kur? – nė kiek nenustebo Guru Guru.

– Eime, nėra laiko aiškinti... Brangi kiekviena sekundė.

Praeiviai smerkiančiai stebėjo Dravenio aprangą.

– Žiopliai, provincija... Atsilieka nuo mados!

Pagaliau trijulė sustojo prie didžiulio prekybos centro, kosminės bazės, pasak Dravenio.

– Kur dingo ufonautas? – smalsavo Guru Guru.

– Kantrybės! – beveik supyko Dravenis.

Ilgai laukti neteko. Prie jų prislinko kažkoks valkata ir paprašė lito.

– Gausi penkis, jei pasakysi, iš kokios planetos atskridai?

Valkata it oro balionėlius išpūtė akis. Pasikasė pakaušį ir tylėjo. Ateivis. Jokių abejonių. Saugo paslaptį, nenori būti demaskuotas ir sugautas.

– Kaip nori... Negausi lito.

Ateivis ilgai mąstė ir pagaliau pasiryžo:

– Iš Marso...

– Še, pragerk pinigus! – džiūgavo Dravenis. – Dabar tikite, kad žemėje pilna ateivių?

– Valkatų, – pasipiktino spektakliu Guru Guru Mylimoji.

– Koks skirtumas, – nusijuokė Guru Guru.

Ultrapatriotas

Dravenis, patogiai atsirėmęs į žibinto stulpą, stebėjo, kaip Gedimino prospektu žygiuoja skustagalvių kolona. „Lietuva – lietuviams!“ – skambėjo šūkis. Dravenis pasijuto sutrikęs. „Ar aš patriotas, o gal tik niekingas kolaborantas, išdavikas?“

Dravenis susvyravo, sąžinė smogė tiesiai į smegenis. Aptemo akys. Bet staiga iš proto gelmių išniro klausimas: ar lozungas „Lietuva – lietuviams!“ yra pakankamai platus, perspektyvus, galintis įkvėpti kosmopolitizmo pritrėkštus žmones.

„Ne, reikia žiūrėti plačiau! Lietuva – Lietuvos piliečiams! Jau geriau, bet ir šis požiūris dar yra siauras: šalikelėje lieka Lietuvos pilietybės neturintys, svetur gyvenantys tautiečiai ir jų vargšai vaikai. Lietuva – Lietuvos vaikams! Beveik gerai, bet dar nepakankamai...“

Dravenis, stebėdamas demonstraciją, aktyviai mąstė. Nejaugi jam nepavyks pabusti, atrasti naują perspektyvią koncepciją? Kažkoks liesas ilgšis smogė Draveniui į nosį:

– Ko žiopsai, gal nepritari...

– Pritariu, pritariu, – vapėjo Dravenis, – bet aš ieškau platesnio sprendimo...

– Atleisk, seni... Štai butelis alaus! Įkalk! Pamiršk. Ir prisijunki prie mūsų!

Dravenis mechaniškai įbrido į skustagalvių minią, ir, nieko nematydamas, negirdėdamas, mąstė toliau.

Apniktas (apsnigtas) sunkių minčių, svyruodamas kolonos krašte, jis atsitrenkė į policininką ir jo mundurą aptaškė krauju. Pasipiktinęs pareigūnas Draveniui per kuprą smogė metaloplastikiniu bananu:

– Šalin, padugne, mušeika! Jei dar pasišakosi, nuvešiu į kaliūzė!

Svaigus banano smūgis pažadino Dravenį:

– Mielie Lietuvos žmonės. Mes visi lietuviai! Visas pasaulis – tai Lietuva! – sušuko ką tik iškeptas (primuštas) oratorius.

Staiga Dravenis pastebėjo Guru Guru.

– Draveni, ar Paukščių takas – tai Lietuva?

– Guru Guru, visa Visata – tai Lietuva, o visi žmonės, visi ateiviai yra lietuviai. Tai plačiausias požiūris, kurį aš atradau, – spontaniškai ir netikėtai...

Vilnius – Mūsų, 2014 m.

Guru Guru ir Autonomija (Nepriklausomi Guru Guru nuotyčiai, Nr. 1)

Guru Guru kartą paklydo tarp romanų, tėvynių ir filosofijų. Taip jis surado Autonomiją – nežinia kur egzistuojančią Zoną.

Nelyginant Stalkeris Guru Guru ėjo per Autonomiją mąstydamas: o jei taip kiekvienas iš 7 ar daugiau milijardų žmonių imtų ir atsiskirtų, ir sukurtų savo Autonomiją. Kaip būtų smagu! Ir visur gyvuotų lennoniška taika, kurią Johnas apdainavo savo šedevre „Imagine“.

Nejau visiška laisvė neįmanoma?

Nejau pasaulis be karo – tik iliuzija?

Nejau artėja paskutiniosios Kali Jugos dienos?

Prakeikti militaristai, šiaip jau nemėgstantis keiktis negražiai juos pavadino Guru Guru.

Papūskit man į uodegą, pridūrė jis, mojuodamas iš karto keliomis vėliavomis. Koks skirtumas, kurių Autonomijų. Jis buvo Laisvas.

Guru Guru šoka Meškos šokį (Nepriklausomi Guru Guru nuotyčiai, Nr. 2)

Kartą Guru Guru, laimėjęs mūšį (bet dar nelaimėjęs karo), kaip mėgstantis totemizmą sušoko Meškos šokį. Jį šokti išmokti ketino dar seniai, su žmogumi, kadaise save vadinusiu bičiuliu. Šio šokio (kamarinskajos) išmokti tąkart nepavyko, bičiulis tapo valdžios sraigteliu, o Guru Guru išmoko Meškos šokio iš paties totemo. Šokį per totemą perdavė Mylimoji.

Tai įvyko saulėtą žiemos dieną. Džiaugsmo ir pergalės šokis buvo sušoktas, idant deramai būtų atsidėkota draugams ir parodyti Meškos nagai priešams.

Meškos šokis geras tuo, patyrė Guru Guru, kad ne tik kelia nuotaiką ir apvalo dvasiškai, bet ir apvalo nuo netikrų draugų, „mokytojų“. „Jei sutiksi savo kelyje Budą, užmušk jį.“ (逢佛殺佛.)

Taip apie netikrus „budas“ kalbėjo tikrieji Mokytojai, tiksliau, IX a. *Chán* Meistras Línjì Yìxuán (臨濟義玄).

Vieną tokį šiandien Guru Guru demaskavo.

Du pokalbiai

Guru Guru pradėjo gilintis ne tik į teorines meditacijos gelmes, bet ir siekė išbandyti meditaciją praktiškai. Ar Tikėjimui gana filosofijos, ar pakanka tik atsidavimo? Žinios sprogdino Guru Guru iš vidaus. Guru Guru buvo pasiekęs kritinę ribą, kai galėjo sprogti jo racionalus, sisteminis mąstymas ir bet kada galėjo būti „nukirstas“ jo kritinis protas. Kas tada?

Tada – klausimas Išminčiui:

– Ar Islamas nedraudžia tirti savo protą, „įjungti“ sąmonę / suvokimą? Ar Islamas nedraudžia medituoti?

Išminčius atsakė:

– Ne. Sufijui žinių ieškojimas tolygus žinijos įgijimui per patirtį. Studijuoti sąmonę ir plėsti ją – vienas ir tas pats. Sąmoningumas ateina per patirtį, kai suvokiame visą Vienio sistemą. Sufijaus širdis siekia suvokti Išmintį (Dieviškąjį Intelektą) tiesiogiai, taigi filosofija ir psichologija tampa vienu dalyku.

Išminties ilgesys yra esmė...

Dravenis, sužinojęs apie šį pokalbį, pasakė:

– Tuomet, Guru Guru, gali drąsiai tirti savo sąmonės / suvokimo gelmes... Ir stengtis visą laiką išlikti su „įjungta“ sąmone. O tam reikalinga treniruotė. Guru Guru neatmes meditacijos! Valio!

Masballah! – atsakė Guru Guru.

Guru Guru ir naujas kalendorius

Guru Guru nusprendė, kad gana tų svetimtautiškų metų ciklų. Todėl, pasitaręs su savimi, Bitutpilkium (apie jį plačiau bus papasakota vėliau) ir, be abejo, Draveniu, nuo 2015-ųjų nusprendė sukurti naują – trejų metų – kalendorių. Tiesa, mėnesiai ir dienos nesikeistų, tik metų ženklai (totemai).

„Trys – pats tas“, – argumentavo Guru Guru.

„Tas pats“, – pritarė jam Bitutpilkis, Dravenis apsiverkė.

Taigi nuo 2015-ųjų sausio 1 d. Guru Guru nusprendė pradėti tokį naują kalendorių:

- 1) Surūdijusio Lietvamzdžio metai;
- 2) Patiltės Voratinklio metai;
- 3) Benzino Žarnos Pistoletto metai.

Nors, sužinojusi apie tai, kas parašyta aukščiau, Vienos Liaudies Respublikos ambasada įteikė protesto notą, kurią tuoj pat gavo atgal, tačiau neabejojama tuo, kad naujieji, pirmieji Surūdijusio lietvamzdžio metai prasidės 2015 01 01, 00 val. 07 min. Bukčių garažuose (bus šiltas vanduo).

Už dviejų metrų – satori

Guru Guru stebėjo Dravenio nuopuolį, bet neištarė nė vieno smerkiančio ar pamokančio žodžio. Net ir tada, kai jis išgirdo kvailą Dravenio eilėrašį:

cigaretė ir alus

eutanazija ir krematoriumas

kolumbariumas ir karvelidė

a.a.

ir

baltų balandžių

apdergta taika

Nereikia bandyti perprasti savo (ar kitų) kvailų ar protingų (tai tas pats) poelgių ir paskui kaltinti žiaurų likimą, nepalankias aplinkybes, konjaką. Nereikia pamiršti, kad pasaulyje viešpatauja politinės dėlionės, reklaminės skrajutės, elektroniniai laiškai.

Jau atšalo poetinės metaforos, nes jos pavirto mokslo tyrimo (ar neigimo) objektais, neiššifruojamais artefaktais, dėmesio nevertomis smulkmenomis, tolimomis žvaigždėmis, kometomis, asteroidais. Tai paprasta, todėl ir sudėtinga. Užkrečianti kasdienybė neleidžia peržengti slaptos ribos, nematoma kreida nubrėžtos linijos. Beveik neįmanoma persukti tvoros, už kurios žolėje mirksta kiauri lietaus batai ir laukia tavęs tolimai, bet dar ne paskutinei kelionei.

Dravenis, dar ir dar kartą (ne)atskridęs iš Olsterio, pasijuto apgautas, apmulktas, „išdurtas“, kiauras nuo melo, klaidingų oro prognozių, laiptų duobių, klibančių turėklų. Ar jis tikrai grįžo namo? Mįgla, vandens šluota šlavė horizontą, bet tolimi stogai liko suodini. Rūke tirpo purvini miesto kontūrai, vaiduokliška švytėjo vakaro tamsa.

Liūdna. Atstumai tapo maži, sutrumpėję iki kvanto skersmens, todėl kelionės tapo beprasmiškos. Visur tas pats akmuo, ta pati žemė. Ir Ramusis vandenynas niekuo nesiskiria nuo Baltijos jūros. Didžiųjų geografinių atradimų epocha prasidėjo žmonių sąmonėje. Sąlyginėje kaukolės sferoje, kurios beveik niekas nemato, dabar (ir visada) vyksta visi kosminiai žaidimai.

Staiga Dravenis išgirdo aštrų spygliuočių ošimą. Gal būt buvo kalta šalta oro tyla? Gal itin žemas užgesusios lėktuvo turbinos gausmas? Kažin... Oro uostą apsupo taikdariai medžiai. Ir lapuočiai, ir spygliuočiai stovėjo draugiškai susikibę rankomis- šakomis, tarsi nenorėjo išleisti Dravenio iš Lietuvos. Sumedėjo Dravenio kūnas, skeleto gelmėje suspurdėjo sielos griuvėsiai. Sunku gyventi geografiškai apribotoje Tėvynės teritorijoje, vingiuotuose politinio žemėlapiu kontūruose surasti būstą ar darbą. Tik

nesunku pamušta nosimi užuosti žalią gimtosios žemės spalvą, nudažyti nuo šalčio pamėlusį veidą vos vienu mobilaus telefono batonėlio paspaudimu. Gal dviem? Koks skirtumas. Visi skambučiai beverčiai, beprasmingai, be jokio rezultato. Galima tik paskutinius pinigus nusiųsti tolimam, nepasiekiamam aukų rinkėjui. O gal geriau badaujantiems Afrikos vaikams paaukoti save, tegul suvalgo chemikalais prisotintą kūną ir iš skeleto sukonstravę dviratį keliauja į Lietuvą. Atgal, t. y. pirmyn.

Nemiestas. Holograma. Apgaulė. Muliažas. Dvejetainis oro uostas padvelkė siaubu. Metaliniai lėktuvai pavirto skaitmeniniais pterodaktiliais. Lietaus periodo parkas. Lietuva. Dravenis nutraukė topografinės vietovės apžvalgą ir skubiai įkrito į spalvotais pieštukais nupieštą taksį. Reikėjo būti atsargesniam, vengti bet kokių rašymo priemonių, spausdintuvų, kopijavimo ar klonavimo aparatų.

Už vairo sėdėjo vilkas, aprengtas pilka vairuoto uniforma. Guašas. Plakatinė spalva. Dažai, sumaniai paversti tikrove. Plaukuotas ausis slėpė popierinė kepurė, sulankstyta iš nepopuliaraus dienraščio.

– Kur važiuosime? – sustaugė taksistas.

– O kur metalas?

– Uždrausta... Gąsdina klientus. Taigi gatvė, namas, laiptinė... Paskubėkite, laikas – maistas, atleiskite – pinigai.

– Aš alkanas... Rekomenduokite užėigą.

– Puikus jausmas. Ar tiks „Šokoladinis tankas“?

– Puiku, – visai neapsidžiaugė Dravenis.

Tokio akrobatiško vairavimo Olsteris net nesapnavo.

– Gal važiuoju lėtokai... Nesikuklinkite, aš jūsų paslaugoms...

– Malonėkite šiek tiek greičiau...

– Pritariu, – nudžiugo vilkas.

Kai Dravenis išlipo iš laukinio taksi, jį paslaugiai pasitiko šlapia gatvė, tirštos „Šokoladinio tanko“ šviesos. Nedžiugino drumstas naktinis gyvenimas. Dravenis prisiminė Ulsterį, kuriame niekada nebuvo.

– Ar jūs katalikas, ar protestantas? – Dravenio paklausė neegzistuojantis praeivis.

Verta priminti, kad atsakymas gali lemti jūsų gyvybę. Kažkas paklausia, kažkas atsako, žūsta visi.

Anksčiau ar vėliau ateina visiems galas. Mirtis – neišvengiama, tai ištis džiugas, poemos vertas faktas.

Dravenis nusispjovė ir pataikė tiesiai ant šuns, kurį kažkoks inteligentas išvedė viešoje vietoje atlikti gamtinių reikalų. Tiesiai ant šaligatvio. Demokratiška, higieniška, europietiška, šuniška...

Dravenis nepanoro stebėti, kaip tuštinasi stambus gyvūnas, todėl nutarė užkąsti ir išgerti arbatos, kol apetito dar nesužalojo kaktus fekalijų kvapas. Užėigoje skambėjo britų rokas, progresyvus. Geras!

Teisingas!

Dravenis nuslėpė grupės pavadinimą – nereikia populiariai grupei papildomos reklamos, didesnių honorarų. Gera būti kūrėju, tarnauti jei ne tautai, tai bent žmonijai. Tiesa, Dravenio poezijos knygos neišleido nė viena pasaulio leidykla. Ir nereikia!

– Velniop Žemę, mano poeziją skaitys marsiečiai, gilūs, katastrofiški skaitytojai, išgyvenę visus kosminius siaubus, – nusikeikė poetas.

Užeigoje Dravenis tikėjosi prabangaus aukščio, imitacinių žvaigždžių. Deja, virš galvos kabojo žemos pakabinamos lubos, nebuvo kur slėptis. Ant sienos kabojo televizorius – mulkintojas, skriaudikas. Nepaguodė nė fantastinių filmukų siužetai.

Nebus džiugaus finalo, *popsovos* pabaigos. Kiborgas. Laki Dravenio vaizduotė nupiešė nuožmų priešo veidą: plika, tatuiruota galva, kastetas, smūgis. Mirtis. Žemiška, ne kosminė. Ne, to nebus. Ant baltos lėkštelės su mėlynu dekoratyviniu krašteliu verkia atkirstas torto gabalas.

Pasigirdo tik paprastas *triokšt*. Dravenis nuvirto nuo kėdės ne todėl, kad buvo klastingai užpultas. Lūžo prabangi, lakuota kėdės koja. Dravenis it paskutinis mulkis išsitiesė ant pakankamai švaraus parketo. Suskambo pašaipus juokas. Fiziškai (ne dvasiškai!) kritęs, Dravenis neskubėdamas atsikėlė ir piktai pažvelgė į jaunimo būrelį, kuris nesidrovėdamas replikavo ir atvirai šaipėsi: „Mulkis, latras, prisisprogęs nevykėlis!“

Užvirė kraujas. Dravenis nė neketino sublizgėti atlaidžiu humoru, klouno gestu, bet ruošėsi žiebti įžūliai išsišiepusiam niekšeliui į dantis. Staiga sprogo užėigos durys. Ne bomba, ne raketa, ne patrankos šūvis. Didžiulis buldogas su ryškiai pastebima *kietmerjero* priemaiša šoko tiesiai ant Dravenio. Dravenio reakcija buvo žaibiška, jis suspėjo sugriebti šunį už gerklės. Tai buvo tas pats, apspjautas ir skaudžiai ižeistas buldogas. Jei šuo būtų grynaveislis, jis be šeimininko komandos niekada neužpultų skriaudiko. Suveikė prastas, prasčiokiškas tarpuvarčių kraujas. Ne mėlynas, ne raudonas, vergiškas, bespalvis. Sunku buvo tramdyti plėšrūną. Dravenis vos neapsivėmė – iš pabaisos nasrų sunkėsi putos, lašėjo glitus skystis, o iš gerklės sklido baisus dvokas.

Nežinia kuo būtų pasibaigęs šis incidentas, jei tarsi iš po žemių (imitacinio parketo) nebūtų išdygęs naminio (!?) gyvūno šeimininkas. Tai buvo tūlas Galigantas.

– Mopasanai, ramiai! – įsakė referentas.

Šuo nurimo ir urgzdamas atsitraukė prie šeimininko kojų.

– Atleiskite, Draveni, matyt, jūs nepatikote inteligentui Mopasanui, nes esate atgrasus nemokša. Tiek to, aš nesupykau.

Nuotaika buvo sugadinta nepataisomai. Dravenis sugrįžo į palėpę, nes nebuvo kito pasirinkimo.

Dravenis patikrino kolto apkabą. Jis buvo pasiruošęs nugalabyti Galigantą. Tik ne save. Staiga Dravenis susigėdo, nes tik dabar pastebėjo savo nuopuolį. Šalin alkoholių ir cigaretes! Nereikia nei psichoanalitiko,

nei ekstrasenso, nei dievoto šarlatano pagalbos. Draveniui neppureikė net prašyti Dievo pagalbos. Kaip paprasta ir aišku. Koks nepakartojamai kuklus džiaugsmas! Dravenis išgyveno satori.

逢佛殺佛

Meet buddha kill buddha

Vadinasi, tikrasis *Buddha* – tai nubudusi Samonė. Ir ją, anot minėtos frazės autoriaus Línjì Yìxuán, galima aptikti tik savyje, ne kur nors kitur. Taigi jei sutinki kažką išoriško, tai nėra *Buddha*. Vien jau faktas, kad tas kažkas atrodo kaip išoriškas, reiškia, kad dar yra dualizmas, ir sąmonė nenušvitusi, nes projektuoja savo turinius į išorę.

Taip kartą išminčius Guru Guru aiškino.

Guru Guru ir gnostikai

Guru Guru buvo apgautas. Ir ne bet kieno, o pačios Visatos. Tos, kurią, kaip teigia gnostikai, sukūrė ne Dievas, o toks demiurgas. Bent jau apgautas jis jautėsi. Apie demiurgą Guru Guru nutuokė ne daugiau nei apie tai, kuo skiriasi manų košė, dangiškoji mana, budistinė mana ir mana Polinezijoje. Todėl, kaip paprastai tokiais atvejais, Guru Guru kreipėsi į išminčių.

Išminčius, kaip visuomet, kantriai, nelyginant vaikui, aiškino:

„Atrodo, kad katalikai namažai bus kanoninius raštus „paredagavę“. Nemanau, kad Vatikano archyvuose daug daugiau ko rastum, negu kad žinoma. Raštai, nepripažinti kanoniniais, išnykdavo, jų niekas neperrašinėdavo, jei išlikdavo atsitiktinai, kaip Nag Hammadi radiniai. Kai kurios apokrifinės (ne gnostinės) evangelijos liko ir pas bažnyčią, kuri jas pripažino pamaldžiais (bet ne apreikštais) raštais. Kai kurie iš katalikams nekanoninių raštu, buvo pripažįstami (bent tam tikrą laikotarpį) kai kuriose Rytų bažnyčiose. Įdomu, ar tau teko girdėti, kad Naujajame Testamente trys iš Pauliui priskiriamų laiškų yra klastotės? Tai – 1 Timotiejaus, 2 Timotiejaus ir Tito laiškai. Štai viena iš eiliučių (1 Tit 6–20) atrodo nekaltai lietuviškame vertime: „20 O Timotiejaun, sergėk tau patikėtą turtą, vengdamas pasaulio tuščiažodžiavimo ir tariamojo pažinimo prieštarų teigimų, 21 nes kai kurie, ji pamėgę, nuklydo nuo tikėjimo.“ Graiškiškai tai skamba taip: „ω Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτροπέμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίαςκαὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως“ („O Timotiejaun, tą patikėtą saugok, vengdamas tas profaniškas tuščiakalbystes ir Antitezės tos melagingo-vardo gnozės“). Antitezės, kaip yra žinoma, yra 144 metais parašytas gnostiko Markiono veikalas (aišku, katalikų, sunaikintas). Katalikų klastotojas toks *durnas*, kad į tariamą „Pauliaus“ (mirusio 64 ar 67 m.) laišką įterpia pasmerkimą knygos, parašytos 144 m. Beje, klastotojai buvo tokie įžūlūs, kad, norėdami sustiprinti įspūdį, neva tie laiškai autentiški, įterpė ištrauką iš tikriausiai autentiško Pauliaus laiško, kurį šis, matyt, parašęs 64 ar 67, laukdamas mirties kalėjime: „6 Aš jau esu atnašaujamas, ir mano iškeliavimas arti. 7 Iškovojau gerą kovą, baigiau bėgimą, išlaikiau tikėjimą. 8 Todėl mane laukia teisumo vainikas, kuriuo mane tą Dieną apdovanos Viešpats, teisingasis Teisėjas, ir ne tik mane, bet ir visus, kurie su meile laukia jo pasirodant. 9 Paskubėk veikiai atvykti pas mane, 10 nes Demas, pamilęs šį pasaulį, paliko mane ir iškeliaavo į Tesaloniką, Krescentas – į Galatiją, Titas – į Dalmatiją. 11 Vienas Lukas tėra su manimi. Pasiimk ir atsivesk Morku, jis bus man naudingas padėjėjas. 12 Tichiką aš pasiunčiau į Efezą. 13 Atvykdamas atgabenk apsiaustą, kurį palikau Troadėje pas Karpa, taip pat knygas, ypač pergamentus. 14 Kalvis Aleksandras man padarė daug bloga, Viešpats jam atmokės pagal jo darbus. 15 Ir tu saugokis jo, nes jis labai priešinosi mūsų žodžiams. 16 Mano pirmajame apsigynime nė vieno nebuvo su manimi, visi mane paliko. Tenebus jiems tatau palaikyta nusikaltimu! 17 Viešpats buvo su manimi ir mane sustiprino, kad per mane toliau skelbimas pasiektų pilnatvę ir visos tautos jį išgirstų; jis mane ištraukė iš liūto nasrų. 18 Viešpats mane vėl ištrauks iš visų piktų kėslų ir išgelbės savo dangaus karalystei. Jam garbė per amžių amžius! Amen.“

Manau, kad naudotis žmogaus priešmirtiniu laišku, kad būtų pagrįsta klastotė, yra cinizmo viršūnė. Beje, ne tik aš, bet dauguma rimtų Biblijos tyrinėtojų laiko šiuos laiškus klastotėmis. Jų tikslas buvo įrodyti, kad Paulius nebuvo gnostiku, nors, perskaičius jo autentiškus laiškus, susidaro kitoks įspūdis. Reiktų sukurti gnostikų Bibliją, iš kurios būtų pašalintos neautentiškos klastotės (ar bent įvardintos kaip tokios) ir įtrauktos išlikusios gnostikų evangelijos (gaila, jų išliko labai nedaug). Dabartiniai katalikų autoriai (nors ir ne visi) priversti pripažinti, kad tai apgaulė, bet tada sako, kad tie laišakai, nors ir netikri, priimti į kanoną, nes atitikė bažnyčios mokymą.

Yra tokia koncepcija, vadinama *perikhōrēsis* (περιχώρησις, „išsiskverbimas“), labai artima buddhizmo koncepcijai. Ji pirmąsyk aprašyta Maksimo Homologeto (Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, 580–662) arba Maksimo Išpažintojo, kuris, nors ir būdamas ortodoksalus stačiatikių vienuolis, bet kartu su tuo visu savo mokymu buvo tikras gnostikas, nes rėmėsi Plotino ir Proklo mokymais. *Perikhōrēsis* aprašo žmogaus ir Dievo santykį kaip persismelkimą vienas kito energija, kurios ontologinis pagrindas – meilė.

Maksimas Homologetas turėjo galvoje, kad *perikhōrēsis* parodo dvi Kristaus prigimtis: meilę kaip ontologinį principą ir asmeninį bendravimą (jis taip pat ontologinis). Tokiu būdu atsiranda abipusė žmogaus ir Dievo meilė, buvimas vienas kitame. Kad egzistuotų *perikhōrēsis*, būtinas ne tik „Aš“, bet ir „Tu“, nes meilė, nukreipta tik į save, nėra tikra, ji nepraplečia egzistencinio horizonto. Beje, trejybės koncepcija primena senovinį paslaptinę triskeliono simbolį, kurį galime rasti Sicilijos, Buriatijos, Meno salos, Sikimo vainachų vėliavose, neolito spiralėje, gotikinėse bažnyčiose, japoniškajame *tomoe*, korėjietiškjame *taegenk*, tibetietiškjame *gankeyil* (jis yra budizmo simbolio dharmadžakros vidinis ratas). Tai – Saulės, amžinybės, aukščiausiosios realybės simbolis, kurį galime aptikti ir pas senovės keltus, germanus bei daugybę kitų tautų.

Beje, ne visi taip vadinami „pseudoepigrafiniai“ kūriniai yra melas tikrąja to žodžio prasme:

- a) labai dažnai mokiniai ir pasekėjai rašydavo mokytojo vardu;
- b) neretai apaštalu, pranašų ir kt. figūros buvo naudojamos kaip literatūriniai simboliai;
- c) kai kas iš tokių šaltinių buvo kuriama tiesiog kaip savotiški grožiniai kūriniai, turintys didaktinę reikšmę ar tiesiog tenkinantys tikinčiųjų smalsumą, be pretenzijų į istoriškumą;
- d) kartais anoniminis laiškas tiesiog per klaidą būdavo priskiriamas istorinei asmenybei;
- e) bet būdavo ir tikrų apgavysčių, kai kas nors pasirašydavo žymios religinės figūros vardu, kad pakeltų savo veikalo reikšmę arba jei polemienio ginčo įkarštyje koks nors veikėjas A remdavosi istoriniu autoritetu B, tai jo oponentas C parašydavo raštą D, priskirdamas jį autoritetui B, kuris būdavo surašomas taip, kad paremtų mintį, kad autoritetas B iš tikro buvo polemizavusiojo C pusėje.

Minėtas Pauliaus laiškų falsifikavimas buvo paskutinis atvejis, kur proto-ortodoksai (būsimieji katalikai) sufabrikavo Pauliaus laiškus, kur jis esą „smerkiąs“ gnosticizmą, taigi negalėjęs būti gnostiku.“

Guru Guru nusilenkė ir padėkojo išminčiui, įteikusiam jam gnostinių evangelijų ryšulį.

Rojalistas

Ant sienos Dravenis pakabino karalienės portretą ir nedelsdamas apsirengė britų armijos seržanto uniformą, kurią saugojo drabužių spintoje. Ir kur Dravenis nusipirko šią keistą aprangą? Paslaptis? Ne! Padėvėtų drabužių parduotuvėje galima rasti net astronauto skafandrą.

Guru Guru patiko šis maskaradas, bet Dravenis žaidė rimtai, be humoro jausmo, deja. Psichologija ir parapsichologija buvo bejėgė.

– Seržante, laukiu nurodymų, – šaipėsi Guru Guru.

– Laisvai.

– Klausau, sere!

– Neišvengimai artėja Lietuvos ulsterizacija, – iškilmingai paskelbė Dravenis. – Už penkių minučių bus paskelbta monarchija, atmesta katalikybė ir visi popiežininkai atsidurs už įstatymo ribų. Lietuvą valdys Jos Didenybės paskirtas generalgubernatorius. Tikiuosi, kad visi lietuviai prisieks karūnai ir taps uoliais anglikonais. Nerimą kelia Šalčininkų rajonas, su katalikais kovoti bus sukurtos specialios pajėgos.

– Nuostabu! – neslėpdamas sarkazmo sušuko Guru Guru.

– Ačiū, senas drauge, – susigraudino Dravenis. – Aš visuomet pasitikėjau tavimi.

Komedija pavirto farsu.

– Giedre, arbatos! – įsakė Dravenis.

– Eik po velnių! – iš virtuvės pasigirdo (ne)piktas atsakymas.

– Ar gali filosofija, politika ir kultūra padėti žmogui išgyventi Lietuvoje? – paklausė Dravenis.

– Padėti gali tik monarchija, - nusijuokė Guru Guru.

– *God save the Queen!* – patvirtino Dravenis.

(Savi)staba

Tik vienu mygtuko paspaudimu išjungiamo šviesa, tik vienu gurkšniu nuryjama mirtina tabletė, tik vienu revolverio šūviu sustabdomas gyvenimas. Paprasta ir lengva. Žymiai sunkiau žvilgsniu lubose šienauti muses, vidine energija uždegti sietyną. Triumfuoja elektros lemputės – jos stipresnės, aiškesnės, ryškesnės, šviesesnės... Ne paslaptis – kaukolės viduje tamsa, nėra ketvirtosios akies, dėmesingai stebinčios smegenų darbą.

Sužlugdyti civilizacijos laimėjimų, netenkame įgimtų galių, ir jau nesugebame pakelti bulvių maišo, iškasti tranšėją ir pakelėse pasėti savo beprasmius žingsnius: iš namų į mokyklą, į universitetą, į darbo biržą... Ir kai pavargę grįžtame iš kažkur, krentame pro šalį, nepataikę nei į lovą, nei į fotelį.

Atsitrenkiame į langą ir, springdami aštriomis panoraminėmis šukėmis, giedame apie rožinius saulėlydžius, kurie dubliuoja migdomąsias tabletes ir ramina sienas, kad sumažėtų žemės trauka ir sunešioti batai evoliucionuotų į septynmyle slides.

Pasiilgę aukštikalnių šalčio, mes lipame ant stogų, moliniais čerpių klavišais skambiname ilgesingus noktiurnus varnoms, pelėdoms, apuokams. Šalin tapybą! Nudažę akis dangiška rūko spalva, neišvysime rojaus tolių, nes sidabrinės arfos jau išdalintos vabalams maldininkams ir dvasiniai keliai pradėję geometrinį tikslumą veda tik į virtualias kapines. Greitai senstame, nes ant raukšlėtų veidų vis sunkiau auginti rausvus pomidorus ir smegenis aptverti spygliuota viela, kad agnostikai termitai nesugrauztų dvasinių žinių likučių.

- - -

Ir galime tik ilgai žiūrėti, kol pavyks prarasti minčių greitį, ir pastebėti, kaip beprotiškai lėtai keičiasi paprastas peizažas ir pradeda ryškėti išminčių praminti balti debesų takai.

Guru Guru ir Bitutpilkis

Guru Guru su Bitutpilkiumi (ne)buvo draugai. Jų požiūris į gyvenimą kardinaliai skyrėsi. Tačiau kartais jiems būdavo įdomu pasišnekėti.

Tiesa, 40 proc. laiko jie bardavosi – apie politiką, orą ir netgi literatūrą. 60 proc. bendravimo užimdavo apsikeitimas nuomonėmis apie pasaulio neteisybes ir keistenybes.

Ir Guru Guru, ir Bitutpilkis patys sau buvo gana ramūs žmonės, tačiau susėdę prie puodelio arbatos užsiplieskdavo kaip Indonezijos vulkanai. Vis dėlto buvo dalykų, kurie, net kardinaliai išsiskyrus nuomonėmis, juos suartindavo. Pvz., abu pripažino, kad geriausias roko albumas yra „The Sex Pistols“ 1977 m. šedevras „Never Mind the Bollocks, Here's the Sex Pistols“.

Griūvant pasauliui (o jis griūva, deja), spėtina, jiedu atsidurtų skirtingose barikadų pusėse. Levo Tolstojaus „Karas ir pasaulis“ (klaidingai verčiamas kaip „Karas ir taika“) tai puikiai aprašė.

There's no point in asking

You'll get no reply

The Sex Pistols, „Pretty Vacant“

Guru Guru ir teologas

Guru Guru pažinojo vieną teologą, saldžiabalsį, jis buvo dar ir dainininkas. Krikščioniško roko ar metalo („white metal“) muzikantai Guru Guru jau savaime atrodė kažkokia anomalija (tiksliau, nesąmonė: pvz., vietoje 666 jie naudodavo 777). Tačiau įdomiausias ginčas tarp Guru Guru ir teologo kilo dėl gnostikų ir suklastotų Pauliaus laiškų.

TEOLOGAS. Aš užsiimu mokslu, roku, bet irgi esu tikintis. Svarbiausia – nepamesti tikėjimo, o visa kita, kaip ten sakoma, – prisidės...

GURU GURU. Sutinku, kad nereikia populiarinti antikristo, bet visgi plepalai apie *Marilyn Manson*(MM) vokalistą kaip „satanistą“ yra idiotiški, pripažink.

TEOLOGAS. Pripažįstu. Net ir La Vey šėtono bažnyčią vadinti satanistine netikslu, kiek žinau, La Vey buvo ateistas. Tad tai – ne religinis satanizmas, bet greičiau politinis. Kalbėdamas apie Kristų, MM nekalba apie tą tikinčiųjų garbinamą Kristų, bet apie amerikietiško *mainstream* metaforą. Tokia mano nuomonė. Man labai patiko jo tekstai, tiesą sakant. Manau, per juos ir į Dievą galima atsiversti. Šiaip tai jau susitaikiau, kad gilesnis bet kokio klausimo sprendimas dažnai daugumai piliečių nepasiekiamas. *Common sense is not so common*. Turime labai valingai atsisakyti nervintis dėl to, nes pavirstume bumbekliais. Kažkaip tenka išvelgti grožį liaudies instinktyviose reakcijose. Pagaliau, būtų arogantiška ir save laikyti kažkokiais *common sense* turėtojais. Tokiose situacijose padeda Sokrato apologija.

GURU GURU. La Vey buvo biznesmenas, ateistas. MM parodo, kokia dabar Amerika yra iš tikrųjų. Aš, kaip tikintis, esu prieš ateistus ir visokius satanistus, bet žinau, kad MM tėra šou, o muzika, pats žinai, gera.

TEOLOGAS. *Antichrist Superstar*, *Holy Wood (In the Shadow of the Valley of Death)* ir *The Golden Age of Grottesque* nuklausyti negyvai...

GURU GURU. O ką manai apie perichorezę, katalikų apgaulę dėl Pauliaus laiškų, gnostikus?

TEOLOGAS. Apie perichorezę gražiai parašyta. Bet... juk „antitheseis“ – aiški daugiskaita... Ir jokių didžiųjų nėra. *Shaky theory*.

GURU GURU. Tačiau teologija neturi meluoti.

TEOLOGAS. Be abejo. Šiaip katalikams nėra svarbiausias faktas, ar pats Paulius parašė Pauliaus tradicijos laiškus. Yra dar toks *Laiškas hebrajams*, tradiciškai priskirtas Pauliui, bet parašytas ne jo. Svarbiau, kad pirmaisiais amžiais krikščionių tie laišakai buvo laikomi įkvėptais. Mums ne tiek asmenys svarbūs, kiek tų asmenų mokymą atspindinti tradicija, galima ir taip pasakyti. Tad iš esmės krikščionybė nėra knygos religija. Tą aiškiai sako ir oficialūs katalikų katekizmai. Tikime „apaštaline tradicija“ (nuo lotyniško *tradere* – *perduoti*). O ta *Tradicija* (skiriama nuo *tradicijų* mažąja raide) neretai aprėpia ir apokrifų

liudijimus. Pvz., dėl to tradiciškai katalikai apie Mariją tikėjo labai panašiai kaip islamas – ir vieni, ir kiti sėmėsi iš Marijos vaikystę aprašiusių apokrifų, tikėjo apie jos vaikystę šventykloje, apie tai, kad ji buvo apsaugota nuo šėtono palietimo ir t. t., ir pan. O tų dalykų Biblijoje tiesiogiai pasakytų nėra.

Tad čia turtingas klausimas. Tiesiog ne jei *1 Tim* turimas omeny *Antitezės* veikalas, katalikui tai nieko nekeičia. Tas raštas vis tiek yra liudijimas ankstyvosios krikščioniškos tradicijos iki visų vėlesnių oficialių bažnyčios susirinkimų, kurie ėmėsi apibrėžinėti kanoną. Tiesą sakant, pirmą kartą visuotiniu mastu Biblijos kanonas patvirtintas TIK tridento susirinkime XVI a. Dėl paprastos priežasties. Kas visuotinai praktikuojama Tradicijos dėka, to nebūtina apibrėžinėti, dėl ko ir taip niekam klausimų nekyla, apie tai nebūtina skelbti oficialių pareiškimų.

Dėl to ir neįtikinamai skamba, kad kažkokie pirovaizdai staiga visoje krikščionijoje per porą šimtų metų Vakaruose, Pietuose ir Rytuose ėmė ir sugebėjo išnaikinti visas trukdančias knygas ir įtvirtinti Naujojo Testamento kanoną šiandieniniu pavidalu. Kanonas egzistavo, bet jis nebuvo įsakytas kanonas. Tai buvo tradiciškai perduodamas kanonas. III a. vienas vietinis susirinkimas pamini kanoną beveik tokį, koks jis šiandien, tačiau to susirinkimo didelė krikščionijos dalis nei girdėjo, nei matė (interneto juk nebuvo, kaip ir įsakmės Romos kurijos struktūros).

Štai tokia situacija. Joje vieno laiško viena eilutė ar kelių laiškų anachronizmai pasirodo kaip neesminė detalė.

O kad ne Paulius parašė Pauliaus tradicijos laiškus, jau seminarijos pirmame kurse išgirsta klierikai. Tai taip galiu pasidalinti apie mūsų požiūrį į laiškų autorystę ir bendrą Apreiškimo pajautos būdą. Gyvuok gyvuok.

GURU GURU. Ko vertas „šventas raštas“, jei bažnytininkai niekšeliai į jį prigrūdo nešventų dalykų, t. y. melo?

TEOLOGAS. Nu kad nėra tų įrodymų, kad „niekšeliai prigrūdo“. Tu kaip istorikas geriausiai turi žinoti, kaip tekstai įtakoja tekstus, ištraukos keliauja, atsiduria vienur ar kitur, pagaliau, kad anuomet visiškai kitaip buvo žvelgiama ir į autorystę, ir į faktus, pasakojant bet kuri istorinį įvykį. Ta pati situacija vyko su visais raštais, ne vien krikščioniškais.

GURU GURU. Tai kad aš ne istorikas...

TEOLOGAS. Maniau, kad istorikas. Pala, tai ką tu baiges, primink.

GURU GURU. Nieko...

TEOLOGAS. (*Suglumes.*) O kas tie piktieji „bažnytininkai“? Tradicijos darė įtaką tradicijoms, raštai buvo kolektyvinių mokyklų pasaulėžiūros atspindys taip pat, kaip ir konkretaus autoriaus laišakai. Šiame procese ir veikia Dievo įkvėpimas. It evoliucijoje, išsilukštena Geroji Naujiena – Dievo ir žmogaus DNR pagaliau – viename asmenyje, dangaus ir žemės pilietyje. Juk ir penkiaknygės Mozė neparašė, nei Korano – Dievas. Katalikybė – komunalinis (*communio*) tikėjimas. Mes tikime, kad VISA Bažnyčia kaip

organizmas, vedamas apaštalu ir jų įpėdinių, turi tiesos pajautą. Romos vyskupas [„popiežius“] – tik šios pajautos garsiakalbis.

Mes, katalikai, seniai turime „šventųjų autorių“ (hagiografų) sampratą, ir ne vadaai toje autorystėje svarbiausi (nors nėra nesvarbu, kad daugumą tų raštų parašė Jėzaus pirmieji liudytojai). Jokio melo tame nėra. Jei raštas įkvėptas, jo įkvėptumas yra pirmasis faktorius, autorystės – antrasis.

Bet asociacijos lieka asociacijomis. Kai jos blogos, pasigilinti į kito pasaulėžiūrą nepavyksta. Suprantu, bet gaila, kad taip išeina.

O iš tiesų įdomu, ar tiki gnostikų raštų tiesa? Ar jie tau brangūs dėl to, kad jų teiginiai įtraukti į Koraną? Nuoširdžiai įdomu.

GURU GURU. Man brangi Tiesa.

Pokalbis nutrūksta.

Du ciklai

Žmonės bijo vienatvės, nes trokšta atkartoti kitų klaidas (kažkur (ne)nugirsta frazė).

beasmenis

Kai sąžinės ekrane nelieka baltų dėmių, atmintis užliejama juodu prisiminimų tušu ir nebūta praėjus patvirtinama apeiginio butelio smūgiu į langą. Sudužęs stiklas paryškina miesto vaizdą. Realybės projekcija? Ne! Tik mirażo atvirukas, įrėmintas drobė, kartais su piešiniu, kartais – tuščia. Stebėjimas netenka jokios prasmės. Už žvilgsnio ribos, tvirtas horizontas, neįveikiamas dangaus, mėnulio akmuo. Pilnatis.

Neleidžiama ilgai stovėti prie iškulto lango. Paragavus likimo smūgi, nepakinta degtinės skonis, nes garbės kodeksas užrašytas ant baro pakylas: cigaretėmis, markeriais, peiliais, kramtoma guma. Praradus viltį, spoksoma į gatvę tol, kol netenkama pusiausvyros. Negelbsti oras. Įkvėptas ir iškvėptas daugelį kartų. Ir vis tas pats. Nepakitęs, nevirtęs atrama, viltimi, gyvenimo tikslu. Deguonies stygių anuliuoja dusimo patirtis, paskubom įstatuirtos žiaunos, pelekai.

Spardosi laiptai. Žvaigždės nekrenta į laimės šulinius. Nuvirtus ant slidaus parketo, galima tik irkluoti plokščiadugnę galera, kol į sieną atsitrenks klonuota galva.

asmeniškias

Pavojai nepasibaigė, kai suvalgiau saldžią torto išpjovą, išgėriau karštos arbatos stiklinę. Nenurimau atkartodamas varlių kvarkimą. Prie sienų limpa gitaros stygų nugroti pirštai, kopiu aukštyn. Ilgu, vilnioniu šaliku prisirišau prie kamino kaklo, esu saugus – nenukrisiu nuo stogo kepurės. Džiugina traškios čerpės. Paragavęs negaliu sustoti. Kartu su varnomis lesu degtą, gaisrui prinokusį molį. Stogas – ne namai. Grėsmingai ošia pušys. Blefuoja gamta, demonstruodama aštrius spyglius. Lėtai atrajodamas neištirtus peizažus, saugau gamtą. Prasadėjus liūčių sezonui, nutrauksiu ilgalaikės sutartis su tarpuvarčių tritonais. Paliubas paskelbs laukiniai katinai. Atversiu plastilinu užlipdytas akys. Šiukšlių konteneriuose surasiu reikalingus žmonės ir sąvartynų dykumose vėl statysiu aukštus debesų dangorėžius.

Ciklas. Intymus

Katės pėdos...

... įsliūkinai tyliai

ir sukėlei griaustinį

jo aidas iki šiol manyje

ir žinau

kad nieko geresnio

šiam pasauly (o ir kituos)

nebebus

nes tu man esi

užbaigtoji

pilnatvė

nes

meilė

Tu

man

ir

viskas

esi

Paukščiai

Dar kažkas klauso The Byrds „Mr. Tambourine Man“, bet bijo dvasios aukščio. Nors žino, kad einant pėsčiomis neįmanomas nei aukštas, nei žemas pilotažas, tik mirties kilpa ant sausos šakos.

Žvyru užpiltomis duobėmis bandoma atkurti dvasios pusiausvyrą ir beisbolo lazda sugražinti pragertą protą. Kai negelbsti taiklūs ideologiniai smūgiai, keliai į šviesią ateitį grindžiami skaldyto šokolado plokštėmis.

Galima padangių skrajūnams pažerti religinių kruopų ar filosofinių grūdų, bet palešę jie neatsižadės sparnų ir kils į aukštybes, anuliuodami bevertes piligrimų keliones.

O apačioje liks tik mirażai ir oazės, kuriose sočiai atsigėrę kupranugariai spjaus turistui į veidą. Be jokio sąžinės graužimo.

Guru Guru ir Lietuva

Guru Guru kartą svarstė, kas yra Lietuva. Jis, žinia, buvo gimęs Lietuvoje, joje augo, brendo, pamilo Lietuvą kaip pirmąją ir vienintelę Tėvynę. Bet syki jam kilo klausimas, ar Lietuva išvis yra. Na, ne vyriausybinuose popieriuose, o filosofškai.

Istorikų duomenys Guru Guru nedomino. O ir ne kažką jie galėjo pasakyti. Pirmąsyk paminėta tada ir tada, okupuota ir vėl okupuota, ir dar okupuota... Karai, okupacijos, karaliai, kunigaikščiai, tikėjimai, marai, badai, tremtys, banditizmas, kultūra...

A, taip, kultūra. Tai – išskirtinis Lietuvos bruožas. Lietuva – kultūringa šalis, joje kultūros daug. Kaip sakė (citata gali būti apytikslė, bet prasmę atspindi gana tiksliai) filmo „Redirected“ veikėja Saulė: „Staska, aš ne kurva, aš svajonių turiu.“

O va svajonės Lietuvoje nesipildo. Nei Guru Guru, nei daugybei jo pažįstamų ir draugų. Kodėl? Gal todėl, kad jas kažkas nuolatos atiminėjo? Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto originalų lyg ir niekur nėra, lito nuo 2015 m. sausio 1-osios nebebus (realiai jau dabar nėra). Kas yra lietuvis? Kokia jo tapatybė? Ar tai tas žmogus, kuris gyvena Lietuvoje? Ar tas, kuris kalba lietuviškai? Tai kad lietuviškai kalbančiųjų – pilnas pasaulis nuo Kanados iki Australijos. O Lietuvoje nelietuvių (pagal kalbą) daug, tačiau juk ne kalba esmė. Vienybė. Tačiau lietuviai susiskaldo į priešiškas stovyklas dėl menkausio konflikto, kuris, kažkam panorėjus, tartum netyčia juos paliečia.

Kažkas buvo sakęs, kad Lietuva – drąsi šalis. Kultūringa – taip. Bet ar drąsi? Pakelti prieš save ranką Lietuvoje sugebama. Tam reikia drąsos. Drąsos reikia ir maldauti darbdavio nors minimalaus atlyginimo. Tik pirmu atveju *basta* sėkminga, antru – dažniausiai ne.

„Švogerių respublika“ sumažėjo iki „švogerių klano“.

Kas ne su JAIS, tas vienas lauke (ne)karys.

Bandėte iš žmonių atimti viltį. Pavyko. Daugelis neištverė. Dar nemažai kas neištvers.

Tai kur, po velnių, ta Lietuva?

Lietuvos nebėra.

Ir nekaišiokit man Konstitucijos. Tai – Šventraštis. Bet gyvenime viskas kitaip nei Šventraščiuose.

Klasikas

– Draveni, kas yra kūrybinis agnosticizmas? – paklausė Guru Guru.

– Kūrybinis agnosticizmas – literatūros kryptis, neigianti galimybę aprašyti objektyvią tikrovę.

Agnosticizmo formos yra įvairios: postmodernizmas, *dada*, kliedesys... Kai kuriais atvejais rašytojas agnostikas neneigia savo kūrybos, net tvirtina, jog gali nesunkiai išleisti savo knygą ir gauti solidų honorarą, bet kažkodėl nenori. Kartais rašytojas agnostikas visai nekalba apie kūrybą, ir neįmanoma įrodyti, ar jis rašo, ar ne. Rašytojas agnostikas vengia interviu, nes bijo klausimų apie kūrybos prasmę ir pasižymėti didžiuliu sąžinės nejautrumu. Rašytojo agnosticizmas iš dalies sutampa su praktiniu alkoholizmu, – aiškino Dravenis.

Pagaliau draugai pasiekė garsųjį Petro Cvirkos sodelį.

– Ar nori nusifotografuoti prie savo paminklo? – paklausė Guru Guru.

Dravenis net nepažvelgęs į skulptūrą sustingo šalia aukšto pjedestalo. Pykšt! Ir nuotrauka yra. Tik, deja, kažkur dingio literatūros klasikas. Ant aukšto pjedestalo stovėjo Dravenis, o apačioje Petras Cvirka, ką tik sugrįžęs iš Maskvos.

Aitvaras

Dravenis ėjo Vingio parko asfaltuotu taku. Kieta. Batai buvo saugūs, neklimpo į purvą, beliko tik apdairiai išvengti balų. Nejaugi parke saugu? Ramybė visada apgaulinga ir slepia pavojus. Siaubo filmukų riksmas nuskamba visiškoje ekrano tyloje – tada jie garsesni, šurpesni, žiauresni...

Ir nuojauta buvo neklystamai teisi. Dravenis išgirdo pabaisos kriokimą. Nesustodamas prabėgo Guru Guru, kurį vijosi Galiganto *kienterjeras* Mopasanas. Mišrūnas buvo pasiutęs, nebuvo jokių abejonų - iš nasrų sruvo putas. Negalima delsti nė sekundės. Dravenis mikliai iš vidinės džinsinio švarko kišenės išsitraukė koltą ir trim šūviais patiesė siaubūną.

Į egzekucijos vietą nedelsiant atskubėjo Galigantas kartu su dama. Mergina aiškiai buvo užsienietė, todėl didžiai pasipiktinusi, trinktelėjo dailiu rankinuku į Dravenio nugarą – nepagalėjo nei modernaus dizaino, nei krokodilo odos.

– Niekše, – sušuko referentas, – tu nužudei Gi de Mopasaną!

– *Henri René Albert Guy de Maupassant!* – pasipiktino dama.

– Dravenis nušovė pasiutusį šunį, – atkirto Guru Guru.

Išgirdęs šūvius, pasirodė policijos patrulis. Dravenį areštavo. Guru Guru bandė prieštarauti, bet Galigantas buvo nenugalimas, nes priklausė JIEMS. Policija rekomendavo surasti gerą advokatą. Jau kitą rytą visų dienraščių pirmi puslapiai puikavosi sensacingomis antraštelėmis: „Sužvėrėjęs poetas nušovė Mopasaną“. Straipsnio pradžioje (beveik iki vidurio) buvo aptariamas Dravenio nelegalus talentas ir ginklas. Aiškinta, kad grįžęs iš Ulsterio poetas Lietuvoje ruošia *ulsterizaciją* – kruviną monarchistinį perversmą, kad tris dienas vėluoja sumokėti kambario nuomą savininkui Arvydui, kuris bastosi kažkur Labanoro girioje, kad negeria alkoholio – tik arbatą, atsargiai užsimenama, kad jis galbūt smurtauja, skriaudžia savo draugę ir sugyventinę Giedrę, kad mėgsta nevirtas, nekeptas, nesūdytas, nemarinuotas raudonas musmirių kepures, kad domisi ne tik Artimųjų, bet Tolimųjų Rytų filosofija (o siaube!), kad praktikuoja dar neuždraustą meditaciją, klauso progresyvių britų roką ir pan. Didžiulės publikacijos pabaigoje buvo kukliai užsimenama, kad Mopasanas – tai referento Galiganto šuo, ir kad šioje baisioje istorijoje dar neišaiškinta galimai nusikalstama Dravenio sėbro Guru Guru veikla, apgailestaujama, kad jis nusikaltimo vietoje nebuvo areštuotas.

Dravenis buvo teisiamas viešai ir iškilmingai. Spauda apgailestavo, kad panaikinta mirties bausmė. Kalėjimas iki gyvos galvos žiniasklaidai atrodė neleistinai švelni bausmė. Kaip vargšas poetas išdrįso nušauti JŪ (t.y. elito) šunį? Nuosprendis turi būti žiaurus, pamokantis, skatinantis visus, gaunančius MMA, būti klusniems ir nuolankiems.

Teisme minios žmonių, TV, spauda... Bet visuomenę sukretė netikėtas proceso posūkis. Dravenį gynė keistas ir neįprastai galingas advokatas Aitvaras, kurio nepažinojo nė vienas jurisprudencijos atstovas.

Gynėjo pavardė buvo neįprasta, dvelkianti giriomis, mišku, paslaptimi... Taigi advokatas Aitvaras teismui pateikė neginčytinus įrodymus: Dravenio ginklas buvo legalus (licenzija, originalas), o šuo buvo tikrai pasiutęs (gydytojų komisijos ekspertizės duomenys) ir kėlė didžiulį pavojų visuomenei. Dravenis pavartojo ginklą blaivus ir gindamas filosofą Guru Guru.

Draveniui buvo panaikinti visi kaltinimai, efektingai ir teatrališkai nuimti antrankiai, iškilmingai gražintas ginklas (kartu su šoviniiais) ir pateiktas tik vienas klausimas. Ši garbė buvo suteikta populiariausio TV kanalo populiariausiam žurnalistui:

– Draveni, ar jūs turite svajonę?

– Taip, – kukliai atsakė poetas, – aš noriu išgerti stiklą Narzano, didvyrių gėrimo, geriausio kalnų mineralinio vandens.

Deja, Narzano nepavyko gauti. Žurnalistas pažadėjo atsiųsti visą dėžę. Guru Guru nekreipdamas jokio dėmesio į butaforinį, tariamą Dravenio triumfą, pavijo paslaptinę advokatą.

– Atleiskite, kas Jūs toks? – be užuolankų paklausė Guru Guru.

– O kaip jūs manote?

Lietuvių mitologijos žinovas, Guru Guru sudrebėjo:

– Nejaugi...

– Taip, taip aš esu Aitvaras, tikras, autentiškas, lietuviškas, baltiškas ir mano galybė yra didžiulė... Guru Guru pagarbiai nusilenkė.

Galutinė diagnozė

Gatvėmis blaškėsi alkani dangorėžiai ir graužė minkštus, sultingus debesis. Palengva sviro šlapdriba persunkti stogai. Čerpės pasipuošė baltomis kepurėmis.

Artėjo ir tuo pačiu tolo šventės. Miestas buvo taikus, bet ne klestintis. Galigantas, vairuodamas savo karjeros ekskavatorių, komerciškai įstrigo apvalioje sankryžoje: ne automobilių, ne traukinių, ne lėktuvų (ar būna tokių?) bet racionalių, praktiškų, pelningų minčių žiede. Referento akių šviesoforai degė ryškiai žalia (demoniškai raudona?) šviesa. Neverta stabdyti nuodėmingų, nusikalstamų minčių, kurios tekėjo kaip plati ir niekada neužšąlanti lavos upė. Šalia pelno ugnikalnių nėra nei tiltų, nei kitų pusių, todėl verta it cirko pelei suktis magmos ratu, kol sudegs uodega ir kanopos.

O metafizika? Gyvenimo prasmė? Ar verta medituoti? Galiganto ir visų „Poezijos pavasarių“ priešas, Dravenis kasdien statė mentalinę elektrinę, tvenkė audringas mintis, kurios suko galingas idėjų (tiksliau, nesąmonių!) turbinas. Kokia nauda iš beverčių eilių, tekstukų ir net romanų? Galigantas siekė tikslų žinių ir vengė net autogeninės treniruotės, saviįtaigos, bet ko, kas galėtų sutrikdyti logišką ir tikslų minčių laviną ir kanalizavimą į turta, į karjerą.

Klausydamas muzikos Galigantas visada išlikdavo žvalus – jokio grimzdimo į tamsią pasąmonės (orkestro?) duobę. Netikslus garso pojūtis, abejotina akustinė ritmo analizė, melodijos (jos nėra – yra tik triukšmas) antidiagnozė... Referentas buvo neklystantis degustatorius, nes ragavo muziką neapsvaigdamas, negirtėdamas, neatsijungdamas, išspjaudamas kiekvieną išgirstą (nugirstą) garsą tiesiai ant blizgaus sąžinės parketo.

Paprastai koncerto ar perklausos metu Galigantas užmigdavo, apkursdavo, todėl neišgirdavo nė vienos natos ar pauzės. Teisingas sprendimas! Visagalis referentas rėmė tik JU muzikantus ir kompozitorius. Visi kiti turėjo sėdėti salėje (TV ekrane, radijo imtuve, CD grotuve) ir „kirstis“ į „neįkertamus“ meno (turi būti kabutės!) šedevrus.

Interliudija. Atominė šypsena

Cirko arenoje kasamas šulinys. Ieškoma vandens griuvėsių, apipelijusių obuolių, pernykščių kriaušių saldėsio, žvirgždo juoko. Bet šulinys kasamas ne į apačią, ne į žemės gelmes, bet kertamas oro luitas, gręžiama kvėpavimui tinkama uoliena.

Į vilties šachtą bus nutiesti filmavimo bėgiai, ir bedantės kameros ieškos pamesto jaunystės veido, nekaltos vaiko šypsenos, kuri paskendo vyne, nulūžo, praūžus meilės viesului.

Kartais verta fiksuoti istoriškai bevertį gyvenimą ir pasiūsti atvirutę sudegintiems tiltams, nes bestuburėse jachtose niekada nebus klausoma svirplių čirškimo, ir vidinis monologas išsilies plačia upe, ir jau nebus jokių galimybių užtvenkti nesibaigiantį gyvenimą. Beliks tik patikėti išlikimu ar išnykimu: abu variantai neteisingi.

Mirties kilpa pametama antrą valandą nakties, kai laikrodžiai pražiopso vieną valandą ir sulenkia tris rodykles per pusę. Nulaužia laiką ir iš ciferblato išlanksto erdvėlaivį, todėl skriejama tiesiai į svajonių aukštumas, kuriose vis dar snaudžia pikti kalnai, laukdami baltų alpinistų griaučių.

Būtinai pabusime, nes laikas užlopys valandas senstelėjusiu laimės laukimu ir teks lakūnams (tiems, kurie ir laka, ir lekia) ilgai budėti prie metalinio dinosauro lopšio, supti povandenines valtis, kol iš žvilgsnio (skrydžio) orbitos bus pašalintos atominės akys.

Cirko arenoje vis dar kasamas šulinys, kad nesprogtų neiškastas vanduo ir kad veltui būtų dalijama saldi uogienė, kurią ragauja tik numirę.

Guru Guru Kalėdos

Per Kalėdas Guru Guru daugelį metų ieškodavo Namų. Ne namų, kuriuos teko pakeisti, ir ne vienus, o Namų, kur jis būtų laukiamas, mylimas, lauktu, mylėtu.

Šios Kalėdos – antrosios Guru Guru gyvenime, kai jis turi Namus. Nors Guru Guru neypatingai tikėjo Kalėdų stebuklais (vis dėlto jų metu keli tokie dalykai nutiko; apie juos galbūt papasakosime kitąkart), prieš metus jis patyrė, kas tai yra stebuklas.

Kalėdos – tai Mylimoji. Santarvė su Dievu, Mylimąja. Židinio liepsna ir nuotaikinga daina. Banalu ir paprasta. Tačiau tikra.

Guru Guru metams baigiantis skelbia IN MEMORIAM (nes tamsiausia gi prieš aušrą)

Apokalipsė atėjo. Aleliuja. Om mani padme hum.

Valdžiuomenei (paskutinė korupcijos stadija). Nuo šiol bus tik paprasti žmonės.

Pisdomui (pasikeitė tik pavadinimas). Nuo šiol korumpuotus pijokus pakeis blaivūs protai ir tikri jausmai.

Blatui (pasikeitė tik pavadinimas). Nuo šiol jo nebebus.

Stukačiams (pasikeitė tik pavadinimas). Niekas nieko nebežinos.

Žurnalistikai (merdėjančiai). Niekas nieko nebežinos.

Menui (dėl meno). O kam jis?

Mokslo merkantiliškoms šliundroms. Bruno laužas jas supleškins.

Mirčiai (kaip Salys Šemerys*). Amen.

Sulaukėm pokyčių. *Fuck off, Kali Yuga***.

*Salys Šemerys (tikr. Saliamonas Šmerauskas, 1898–1981) poetas avangardistas, parašęs nuostabų debiutą „Granata krūtinėj“ (1924) ir fantasmagorinę ekspresionistinę dramą „Mirties mirtis“.

** Išeik, tamsos amžiau. (Angl., sanskr.)

Guru Guru ir prietarai

Guru Guru nebuvo prietaringas, nors turėjo savų „zamaškių“, kas vietiniu žargonu reikštų kažką panašaus į prietarus, keistenybes.

Ir štai priešpaskutinį senųjų (dar viena žiniasklaidos klišė...) metų rytą vienas linksmų plaučių žmogus viešai paklausė bičiulių: „Klausimėlis etnologams: jei tau kelią perbėga juoda katė, apsisuka ir parbėga atgal, tai ar pagal prietarą tau gresiančios nelaimės padvigubėja, ar anuliuojamos?“

Atsakymų būta nemažai ir įdomių.

Vienas pilietis (turbūt gerokai „suanglėjęs“) sakė: „I'll go for „anuliuojama“.

Fizikas pasisakė griežtai: „Anuliuojama“.

Kiti atsakymai buvo panašūs į instrukcijas:

„Esu girdėjęs, kad jei perbėga iš dešinės į kairę – nelaimė, priešingai – laimė. Šiuo atveju reiktų pamėginti prisiminti, į kurią pusę visgi buvo paskutinis manevras.“

Arba:

„Vis tiek geriausia nusispjauti per petį tris kartus, persižegnoti, sukalbėti „sveikamarija“ ir, padarius lankstą, apeiti kreive juodos katės bėgiotą trasą.“

Domėtasi net katės asmenybe (tikriausiai tai buvo psichologas fatalistas):

„Ar buvo pasiekusi šaligatvį, kai pasuko atgal? Jei perbėgimas buvo visas nuo pradžios iki galo, jis nėra anuliuojamas, bet yra padvigubinamas. Jei nepilnas – gali ignoruoti, nes jis *fatumo* nebus užskaitytas.“

Linksmų plaučių žmogus pareiškė, kad šis „prietaras veikia tik etnologus“.

Kažkas katę pasiūlė numušti ir iš jos pasidaryti kepurę bei taip nešti visiems nelaimės (turbūt tai buvo Galiganto juodosios magijos būrelio atstovas).

Guru Guru pamastė ir pareiškė: „Kadangi juodos spalvos iš esmės nėra, o tamsoje visos katės juodos, prietarą skelbiu negaliojančiu.“

Juoda katė, sėdėjusi prie ekrano, viską labai gerai suprato, bet tylėjo. Tiesą žinojo tik ji.

Padalos. Guru Guru mąsto apie Pirmąjį skaičių

Ištryniau ką tik parašytą mintį, ir netapo lengviau, nusigrėžiau nuo sienos, bet ji liko stovėti, kaip stovėjusi. Tai kas, kad kelią užtvėrė supuvusi tvora, žingsniai – laisvi, ir pasvirę basliai neapriboja judėjimo laisvės.

Girgžda beviltiški varteliai, juos varsto tik vėjas, kuris įeina ir išeina, bet aš stoviu vietoje ir neketinu eiti į apsnigtą sodą, nes visus obuolius sugraužė alkani vilkai, ir liko tik baltas sniego veidas, pasiruošęs ištirpti, kai tik keliomis padalomis pakils oro temperatūra.

Klaidinga manyti, kad gyvenimą valdo Celsijus ar Farenheitas. Skirtingi padalų dydžiai, skirtingi skaičiai stovi priešingose raudono stulpelio pusėse ir šneka apie žmones, kurie pasirenka šviesą ir vengia tamsos, mėgsta šilumą ir dreba nuo šalčio, tiki amžinu gyvenimu, bet bijo mirties. Klysta laikrodžių rodyklės, besisukančios atgal, meluoja skaičiai, nes nežino Pirmojo skaičiaus, ir profaniškai juda nuo nulio.

Pirmasis skaičius yra ne skaičius, Jis pirmuoju įkvėpimu išmatuoja visą žmogaus gyvenimą. Svarbi ne oro kubatūra, užpildanti plaučius, ne palatos sienos, kurios neatveria akių, ir net tolimi horizontai yra riboti, todėl bereikšmiai. Pirmasis riksmas pasako Pirmąjį skaičių ir nutyla amžinai, kad amžinasis keliautojas vėl galėtų išmokti svetimą žmonių kalbą.

Namai – artimiausia galaktika. Dravenis (ne)mąsto apie kosmosą

Į Dravenio kambarį iš plataus Didžiojo Magelano Debesies kiemo skverbėsi Tarantulo ūkas iš žvaigždžių klasterio NGC 2070. Ir ne tik...

Medinis priemiesčio kiemas buvo apsuptas monolitiniiais namų blokais, smėlio dėžėmis, aplūžusiomis sūpuoklėmis, šiukšlių konteineriais, senų padangų rietuvėmis, išmestais baldais, kanistrais.

Naktį elektros stulpai pražysdavo blyškėmis elektros lemputėmis. Halogeno šviesos pakako, kad neįkristum į duobę ar į neuždengtą, šuoliui į atvirą kosmosą pasirengusį kanalizacijos šulinį.

Vakare Dravenis bodėjosi skafandro (šiltos striukės), nes vengė violetinių ateivių. Geriau pasilikti erdvėlaivyje (namiel!) šalia monitoriaus ekrano, knygų, kompaktinių plokštelių, arbatos stiklo, postmodernių paveikslų, molinių statulėlių ir kitų svarbių (ne)techninių įrengimų, nei diskutuoti apie girtą politiką su patvorių intelektualais.

Dravenio mintys buvo kanapine (nenarkotizuota!) virve prišvartuotos prie amžinos prieplaukos. Nebėra kur plaukti. Jaukiame kabinete skristi tenka basam, nes minkštos šlepetės trukdo aplenkti šviesos greitį – greitai suyra sintetiniai padai (sparnai?). Šlepečių aksominis korpusas pavirsta mirtiniais nuodais, mutaciniais dažų miltais ir kamerinis astronautas gali pavirsti reptilija, driežu, tarantulu (be numerio). Netinkama praktika. Abejotina ateitis.

Verta priminti, kad Dravenis jau 7 klasėje nenorėjo būti žmogumi (tiksliau mokiniu!), ir tai buvo didžiausias Visatos laimėjimas, kosminė tolerancija kitoms gyvybės formoms, neabejotinai protingesnėms, įtakingesnėms, gailestingesnėms.

Bet jaukus kabinetas trukdė keisti įsisenėjusias pažiūras, pažvelgti į gyvenimą plačiau – įprasti prie keraminių, metalinių ar plazminių gyvybės formų. Ar verta pavirsti betono siena, traktoriumi, legendiniu (?) Neris pakrantės vamzdžiu, fabriko kamino dūmu? Turbūt ne.

Keista, minčių greitis yra beribis, bet mąstymas ribotas, primityvus. Ar tai koloidinių smegenų problema, ar nepakankamas skeleto lankstumas, o gal tai filosofų dievinamos sielos tinginystė, išlepimas, nenoras siekti pažangos ir tenkintis tik šiek tiek aukštesniu nei gyvulio egzistavimo būdu.

Dravenis nesusimąstė. Ir kam varginti elektrocheminius, kvantinius, ar dar įdomesnius procesus, paslaptinai funkcionuojančius kaukolės tamsoje? Rezultatas – galvos skausmas, tabletė, bokalas alaus, degtinės taurelė, injekcija, dūmas...

Ne, verčiau atsipalaiduoti ir klausytis senuko Jon Lord plokštelės „Boom Of The Tingling Strings“, gerti arbatą ir nieko nemąstyti. Dravenis visai neketino sustingti it Auguste Rodino „mąstytojas“ ir paskęsti tobulose, bronzinėse mintyse. Neverta... Geriau jau gerti raudoną, bronzinio atspalvio arbatą ir muziką.

Interliudija. Aukšti ir kilnūs gyvenimo tikslai

Kai mūsų susišaudymas vyksta nakčia, pamišę vorai palieka savo tinklus ir bėga skandintis langų stikle. Kai dėl blogo oro žlunga verslas, storose buhalterinėse knygose slepiasi finansiniai lavonai ir atgailauja tik nugėrę pusę butelio viskio. Girtas, svyruojantis pamaldumas nuo asfalto renka centus. Visiems turi būti sumokėta, bet už sunkų darbą atlyginama tik lietumi, kuris nuo asfalto nuplauna ašaras ir į kanalizacijos šulinius melodingai suteka aukšti ir kilnūs gyvenimo tikslai.

Svajonių griuvėsius bombarduoja metaliniai troleibusai. Jie veža smulkius driežus, nesugebėjusius išaugti iki krokodilo, bent jau iki ožio dydžio.

Ragai. Visiems ir niekam. Suspenduota tylą. Apkurto nevilties riksmu pralaužtas akordeonas. Gatvėje verkia diskvalifikuotas maestro – tik šiukšlių konteineriai ir dangorėžiai moka pasirūpinti savimi.

Guru Guru rašo nekorumpuotas eiles

Guru Guru prisiminė, kad Kinijoje galima buvo gauti valstybines pareigas tik parašius gerą eilėraštį. Viduramžiai... Tamsa... O gal verta pabandyti?

Guru Guru iš lentynos ištraukė prieš metus išleistą poezijos knygą (pavadinimas autoriaus pageidavimu įslaptintas) ir nedelsdamas nuskubėjo pas referentą Galigantą. Nustūmęs interesantų minią nuo durų, Guru Guru manieringai padėjo savo poezijos knygą ant plataus referento stato. Galigantas pagarbiai paėmė knygą ir atsargiai vertė puslapius. Tarsi neskaitė. kažko ieškojo.

Pagaliau peržiūra buvo baigta. Galigantas pamėlo, po to paraudo, ir sviedė knygą tiesiai Guru Guru į veidą. Nepataikė. Knyga atsitrenkė į sieną, bet nesprogo.

– Lauk! – sužviėgė visagalis kultūros valdininkas.

Guru Guru atsargiai pakėlė sužalotą knygą ir neatsisveikinęs pasišalino iš prabangaus kabineto. Reikia nedelsiant pasitarti su Draveniu – tik jis gali paaiškinti šį keistą referento poelgį. Išklausęs Guru Guru pasakojimo, Dravenis ilgai juokėsi. Guru Guru pyktelėjo, bet susivaldė.

– Nejaugi nepatiko mano poezija? – stebėjosi Guru Guru.

– Nepatiko, nes knygelė buvo tuščia... – paaiškino Dravenis.

– Užteks postringavimų apie Tuštumą!

– Aš kalbu apie pinigus.

Guru Guru ir Ketvirtasis pasaulis

Guru Guru ilgai bandė suvokti, kokiame pasaulyje jis gyvena. Sulaukęs gana brandaus amžiaus, pagaliau sužinojo – Ketvirtajame.

Ketvirtasis pasaulis atstumtas vadinamosios civilizacijos, nes jam svarbiausi dalykai – nacionalizmas, etnika, senosios religijos, tradicijos, papročiai. Amerikose ir Šiaurės Eurazijoje Ketvirtojo pasaulio religijas bando išstumti krikščionybė, Rytų Azijoje – budizmas. „Didžiosios“ religijos naikina ir Afrikos, Ramiojo vandenyno tautų tradicijas.

Nepale, Indijoje ir kitur senosios tautos vadinamos *janajāti*, *adivasi*, Kanadoje – *First Nations* (Pirmosiomis Tautomis).

Tačiau pirmiausia Ketvirtasis pasaulis – tai „laimingų žmonių kraštas“ Hiperborėja (gr. *hyperboreos* – „tolimosios šiaurės“), Šiaurė, Meškos totemo globojama teritorija. Nuo Arkties (ide. **rktō-*, lot. *ursus*, *arcticus*, gr. *arktos* – „meška“) – milžiniškos pasaulio dalies – prasideda pasaulis. Pasaulio kepurė, Šiaurės ašigalis, aplink jį gyvenančios tautos – vienos paslaptingiausių ir, deja, sparčiausiai naikintų ir nykstančių.

Arktį saugo visoms senosioms tautomis svarbus Meškos žvaigždynas *Ursa major*, lietuviškai vadinamas Didžiaisiais Grižulo Ratais, Grigo ratais, Perkūno Ratais, Kaušu, Vežimu, Samčiu, romėnų – Septyniais jaučiais, indų – Septyniais išminčiais (Saptarši), suomių – Otava („lašišų užtvanka“), indėnų wampanoagų – Meška (*maske*), javiečių – *Bintang Kartika*. Šis žvaigždynas kartu su Orionu ir Plejadėmis (Sietynu) minimas Biblijoje, žydu taip pat sietas su Meška. „Pagonišką“ Mešką lotyniškajame Biblijos vertime „Vulgatoje“ pakeitė *Arcturus*. Korėjiečiai tuo tarpu pasakojo apie Septynias Šiaurės Žvaigždes, japonai – apie septynius galingiausius ir seniausius kami, sudarančius pirmąjį *kami*, visatos šaltinį Amenominakanušį („Dangiškasis Visatos Širdies Tėvas“). Būtent jis atsiradęs pirmasis ir vienas pats (*hitorigami*). Teosofai tiki, kad žmonės atsirado Septynių Mokytojų dėka, kurie kartu su Žemės dievu Sanat Kumara atkeliavo iš Sirijaus, o į jį – iš Septynių Didžiosios Meškos Žvaigždžių. Indėnai lakotai Meškos žvaigždyną taip pat vadina Didžiąja Meška (*Wičhákbiyuhapi*).

Guru Guru skaitė apie tai ir suvokė, kas jis yra iš tikro. Sekdamas pėdsakais smėlyje ir sniege jis galiausiai rado tikrąją Tėvynę.

Ir tikruosius priešus. Civilizaciją. Vienas iš daugelio jos produktų – patyčios. Bene būdingiausias pavyzdys – gerai žinomi anekdotai apie čiukčius, sukurti iš keršto. „Čiukčiai“ (tikrasis jų pavadinimas visai kitoks, o čiukčių kalba – *lyg'oravet'en jilajil*), kaip ir kitos Meškos totemo tautos, niekada nebuvo baudžiauninkai, nugalėtieji. 1686–1687 m. čiukčių žemės buvo apgintos nuo mandžiūrų ir kinų armijos. Čiukčiai garsėjo kaip geri kariai, kariavo jie su kaimynais koriakais Kamčiatkoje, inuitais (eskimais) Aliaskoje. Nuo vaikystės čiukčiai buvo mokomi šaudyti lanku, mėtyti ietį. Jie išmoko nugalėti didžiausią

Žemėje plėšrūnų – baltųjų lokų. Čiukčiai nebijojo mirties, visuomet ją rinkdavosi, jei tekdavo nelaimė patekti į nelaisvę. Nors čiukčių niekada nebuvo daugiau nei 10 000, šiaurės rytų Eurazijoje jie tapo rimtais konkurentais rusams. 1727 m. Sankt Peterburge Senatas liepė surengti ekspediciją į Čiukotką ir Kamčiatką. Vyko apie 400 įvairių tautybių žmonių. Panaudojus prievartą, čiukčiai netrukus ėmėsi gynybos: 1730 m. sumušė visą ekspediciją lydėjusį karinį dalinį. Rusijos imperijos valdžia 1740 m. niekaip nepasiduodančius čiukčius leido žudyti, tačiau čiukčiai tapo dar atšiauresni. Beprasmiškas karas baigėsi jų pergale. 1771 m. visi rusai gėdingai išvyko iš Čiukotkos. Tačiau buvo bijoma, kad čiukčius užgrobs britai ar prancūzai, todėl po penkerių metų Rusija vėl bandė juos atsikovoti, tačiau niekam to padaryti nepavyko. Galiausiai naudotas metodas „jei priešas nepasiduoda, jį nusiperka“. Čiukčiai norėjo prekiauti su rusais, todėl 1775 m. prekyba prasidėjo. Su ja pas Šiaurės tautas atkeliavo degtinė. Galutinai čiukčiai rusams priklausyti ėmė tik tarybiniais metais.

Čiukčiai – vienintelė tauta, kurios niekada nenugalėjo rusai, nors karas truko net 40 metų. Todėl kyla įtarimas, kad XX a. atsiradę anekdotai apie „kvailus“ čiukčius yra savotiškas rusų kerštas. Tiesa, tarp anekdotų esama ir tokių, kaip šis: „Kinai nusprendžia užimti Čiukotką, o čiukčiai ir sako: „Oi, kaip blogai... Kur mes jus visus laidosime?“

Tyčiojamas ir iš kitų „primityvių“ tautų, kurios tokios nėra.

Tačiau civilizacija, pamiršusi, kad su gamta būtinas darnus sugyvenimas, pamiršo ir tai, ką iki šio žino visos Meškos globojamos tautos: šventa yra visa gamta, visata, ir tik harmonija su ja, savimi ir kitais gali padėti atrasti save.

P.S. Kas gi tie pirmieji trys pasauliai, esantys „virš“ Ketvirtojo? Tai – Mao sugalvota šalta Šaltojo karo terminija. Pirmasis pasaulis – *supergalios* JAV, Jungtinė Karalystė ir jų šalys sąjungininkės (demokratijos ir rinkos ekonomikos citadelė); Antrasis pasaulis – mažesnes galias turintis Rytų blokas (Tarybų Sąjunga, Kinija, Kuba, Laosas, Šiaurės Korėja, Vietnamas, kitos socialistinės šalys, industrinis pasaulis), Trečiasis pasaulis – išnaudojamosios, „neutraliosios“ šalys ir tautos Afrikoje, Lotynų Amerikoje, Okeanijoje, Azijoje.

Galigantas kovoja ir nugalė

Knygų kruša žeidė Galiganto kaukolės porcelianą. Kvadratiniai poezijos leidinių meteoritai bombardavo ankstoką plikės pluta. Jau buvo pasiekta kritinė smūgio riba: kiek storesnė, solidesnė knyga galėjo pramušti sferinį kiautą ir pažeisti minkštus smegenis. Nemedicininė lobotomija gąsdino kultūros biurokratą, nes ministerija bus pakeista beprotnamiu, o pelnas – turto konfiskavimu. Prievartiniam gydymui.

Referentą stulbino knygų gausa. Kodėl Lietuvoje yra tiek daug privisę smulkių leidyklų? Užtektų tik vienos, galbūt dviejų... Ir kodėl žmonės rašo? Nejaugi iš dyko buvimo? Šalutinis bedarbystės efektas? Panašu...

Bet Galigantą labiausiai erzino mažais tiražais ir autorių lėšomis išleistos knygos. Anarchija! Pavojus demokratijai! Pakvipo erezija, laužais, inkvizicija. Ne, tai maras, infekcija, mirtinas virusas, galintis numarinti tikrą, oficialią literatūrą. Reikia smurto, civilizuoto, kosmopolitinio: ne šiurkštaus, bet gąsdinančio, artistiško, bet ne gatvės balagano.

Scena – visa Lietuva. Aukos – nuprotėję menininkai. Galigantas – budelis, kirviu kapojantis malkas, užmaskuotame, nuo paparčių dėmesio paslėptoje viloje. Anomalioje paparčių zonoje, pelkėje, šabakštyne, kelmų raiste, nematomoje išdžiūvusio ežero saloje.

Bet kur yra ta vila? Kur nesupjauta malkų krūva, kur išsvajotas kirvis? Kur sausa kluono pastogė, skirta krauti sukapotoms pliauskoms? Tarsi pasaulis ištuštėjo, prarado pustonius, spalvas. Tik referento galvoje ošė medžiai, miškagrobių iškirsti ir išvežti svetur. O gal pavirtę kabineto baldais, užtvėrė kelius į šviesų rytojų?

Galigantas atsitokėjo, kai sprogo elektros lemputė ir ant galvos pabiro aštrios šukės. Referentas nuo veido atsainiai nubraukė stiklo skeveldras ir pažvelgė į kruviną delną.

Smurtas – ne vaistai, ne panacėja. Jis silpnas, nepasiruošęs grumtis su marginalais, kurie yra alkani ir įsiutę. Galigantas atmetė visus riaušių variantus – smuklėse, kavinėse, parodų galerijose, restoranuose... Tik filmuose artistai „kalasi“ it guminiai, ir lūžta tik stalai, bet ne kaulai.

Referento priimamasis – tinkama vieta išlieti apmaudui, pamokyti rašėivas, nuslopinti jų patologišką polinkį kurti eiles.

Galigantas išslinko iš kabineto ir smogė pirmajam internetui (interesantui!) į dantis. Deja, tai buvo ne poetas, bet bulvarinio portalo reporteris. Tolimesnė įvykių eiga banali, bet pamokanti – ieškodamas paramos prarasi dantis, bet gausi kalėjime nemokamos košės. Nereikia net abejoti, kad areštuotas (tik dvylikai valandų!) buvo ne referentas, bet laimingas paparacis, pagaliau bulvarui pateikęs dėmesio vertą straipsnelį ir kelias efektingas nuotraukas.

Galia

Už sienos stovi nematomas žmogus ir dažo iš smėlio išdegtas plytas skaidria vandens spalva, kad medituotojas galėtų pažvelgti anapus. Suvokimas – gyvas, ir niekas negali užgesinti Sąmonės, nes Ji neturi pradžios, kuri taip jaudina aklavietės garbintojus.

– Kuo skiriasi sniegas ir smėlis... Draveni, kuo?

– Guru Guru, sniegas pavirsta vandeniu, o smėlis – į dykumą. Vandeniui – gyvi jūreiviai, o smėliui – išminčiai. Smėlis gali pavirsti stiklu ir saugoti vandenį...

– Draveni, kas Arkties gyventojui sniegas, tas dykumos žmogui – smėlis. Kodėl taip yra? Kodėl šioms substancijoms pavadinti jie turi šimtus pavadinimų, o mes, žemės (?) žmonės, žemei pavadinti turime visai nedaug pavadinimų... Gal mes ne žemės vaikai? Gal visi mūsų planetoje yra arba sniego, arba smėlio vaikai? Prisimink Kuršių Neriją...

Dravenis susimąstė, ieškodamas tinkamo atsakymo.

– Per kiekvieną pelkę yra kūlgrinda, per kiekvieną kopą – smėlgrinda... Kelias yra visur, reikia tik jį rast neieškant... – padaršino Guru Guru.

– Guru Guru, tai gal Kelias atranda mus...

– Miškas atranda, grybai, smėlis, sniegas atranda... Mus...

– Tokiu atveju mes blogiukai – mus atranda miškas, mes iškertame medžius, mus atranda smėlis, mes kasame ir gaminame stiklą, mus atranda sniegas, ir mes lipdome senius besmegenių – savo tikrus portretus. Tai, ko gero, vienintelis teisingas poelgis...

– Nėra blogio ir gėrio, yra tik sniegas ir smėlis... Vienur sniegas, kitur smėlis...

– Teisingai. Nekurkime savo galvose nei gėrio, nei blogio. Grožėkimės smėliu ir sniegu.

– Tu kupranugariui ir meškai pasakyk, – atrėžė Guru Guru.

– Neverta, tai išgirdę kupranugariai ir meškos išnyks it mirażas...

– Mirażas – kupranugarių... Meškoms – ledas...

– O žmonėms?

– Sniegas ir smėlis...

– Guru Guru, tai dualizmas, išminties kapinės...

– Smėlio ir sniego kovoje laimi kas?

– Aš tikrai neprašiau tavęs, Guru Guru, užsimerkti...

– Miegu atviromis akimis, aš juk kare.

– Guru Guru, kai miegi atviromis akimis, į jas krenta sniegas ir byra smėlis, ir tu kariauji su savo racionalių protu, kuris visada nugalė...

Guru Guru netikėtai padeklamavo savo eiles:

Einu per sniegą, klimpstu į smėlį,

einu per smėlį, sniegan dumbu.

Tiek smėlio čia pripustė

sniego audros

hiperborejiškos sacharos pakrašty.

- Guru Guru, tu vienodai geri ir vandenį, ir smėlį... – Dravenis liko patenkintas tokiu Guru Guru atsakymu. – Kartais tokie pokalbiai atneša tik galvos skausmą, bet kartais – stebuklingą palengvėjimą.
- Kai skauda galvą, esi karštame smėlyje, tada į vandenį nardink ją. Kai vandeny tu užsibūni, smėlyje išsivoliok. Mes esame nomadai, klajokliai šiaurės ir pietų, ir susitinkam tik gintaro ir šilko keliuose.
- Taip, Guru Guru, dabar belieka tik atsigerti arbatos iki soties, – pritarė Dravenis.
- Arbata tinka ir šiauriečiui, ir dykumos klajokliui – ji juos irgi vienija... – užbaigė diskusiją Guru Guru.

Ledynmetis

Žiemą nutyla melodingi lietvamzdžių saksofonai, nes nuo ledokšnių užkimsta cinkuota skarda. Requiem gieda gąsdinančiai aštrūs varvekliai, žadėdami ledynmečio sugrįžimą. Pasidabinusi pašvaistės nimbu atžygiuos valdovė Arktis. Drebėkite išlepėliai, niekingi radiatorių vergai! Nepanikuoja tik nepripažinti poetai. Konteinerių džentelmenai laukiniams mamutų laužams kaupia išmestus baldus ir įkalbinėja kiemsargius tapti šamanais.

– Draveni, o ar susimąstei kada, kodėl pasaulį vis ištikdavo ledynmečiai? Na, atmeskime geografų teorijas (nė nežinau, kokios jos, jei atvirai), pažvelkime mitologiškai: kažkas nuolat pasaulyje turi būti Žiemoje. Tai viena didžiųjų paslapčių, kurios iki šiol neįminiau, nors minčių turiu...

– Guru Guru, aš niekada nesusimąščiau, kodėl pasaulį vis ištikdavo ledynmečiai? Dvasinei realizacijai, tai nebūtinai žinios. Tarkim, tu įminsi šią mįslę, ir kas iš to? Mąstydamas „moksliškai“ tu tolsti nuo esminių dalykų... Tu nori pažinti, iširti mirazą, bet mirazė vandens niekada nebuvo... Vanduo - tai tu. Tavo sąmonė yra tikrovė, ir stenkis visą laiką išlikti „įsijungęs“, pajausk, kaip tavo kūnu teka elektra. Nevergauki racionaliam protui!

– Draveni, dvasinei realizacijai būtent žinios yra būtinausios, tik dažniausiai jos maskuojamos ne-žinių, nežinojimo kauke. Žmonės nemėgsta mąstyti, jiems geriau žiūrėti į sieną arba manyti, kad jų nuodėmės kažkas jau atpirko, ir pakanka kartą per savaitę nueiti į bažnyčią (nors kas dabar taip dažnai vaikšto?). Nėra „mokslinio“ ir „nemokslinio“ mąstymo, tiesiog arba yra mąstymas, arba jo nėra. Buda ne tik meditavo, jis davė labai daug žinių, mokymų, kurie palaipsniui buvo perteikti žmonėms. Jei būtų tik pasakęs: „Žinot ką, chebra, medituokit, ir visa kita nesvarbu“, tuomet suprasčiau: taip reikia. Bet taip nebuvo, ir budistų kanonas - vienas didžiausių pasaulyje. Kiek praktikų, kiek atšakų, meditacijos rūšių... Bet juk svarbiausia - ontologija, kas yra kodėl, o kaip - tai ne klausimas, tik kelias. Protas yra vienas, nėra „racionaliojo“ proto, nes visi turime emocijas, o jų neigimas („išjungimas“) tėra jų slopinimas. Nuo savęs nepabėgsi. Nebent jau esi pabėgęs už Žiemos ribų...

– Guru Guru, taip, aš esu pabėgęs už Žiemos ribų... Aš esu išprotėjęs... Tai, ką tu aiškini – tiesa. Nepasiginčysi, nepaneigsi... Guru Guru, aš neraginu tavęs eiti mano keliu, nes TAI ką aš aiškinu – yra nei budizmas, nei religija, nei filosofija... Tai mano ilgų ir nesistemingų studijų, didžiulės, savamokslės meditacijos praktikos, karčių nusivylimų, visiško atbukimo nuo alkoholio (buvo toks etapas) rezultatas. Guru Guru, manęs jau nedomina JOKS mokymas, JOKIA religija, JOKIA kūryba... Aš esu pabuvojęs ribinėse situacijose: beveik patyriau mirtį, fizinės traumas, visišką proto užtemimą, todėl igijau slaptų žinių... TO ir laikausi... Aš negaliu perduoti tau savo žinių (tai neįmanoma!), aš tik be reikalo šneku... Atleisk man... Tu turi suprasti, kodėl aš toks....

– Ir kas ten, už Žiemos ribų?

- Guru Guru, ten yra poezija...
- Viskas yra poezija. Argi, pažvelgęs į žvaigždes, matai kažką daugiau ar mažiau nei poeziją?
- Guru Guru, eilės ateina ne iš žvaigždžių, eiles diktuoja net ne jausmas, net ne išgyvenimas. Eilės ateina iš kažkur (nemėgstu šio žodžio) ir tada užrašomos, o tik paskui poetas bando suprasti, ką jos reiškia.
- Eilės keliauja iki žvaigždžių, tada atsispindi ir virsta šviesa. Iš tikro visa nuo žvaigždžių sklindanti šviesa – kažkieno skausmas, nežinomų poetų eilės.
- Guru Guru, štai ir mes radome atsakymą, kodėl žmoniją kamuoja ledynmečiai... kai užgęsta poetų eilės... ateina žiema, ledynmetis...
- Pūstelėjo vėjas. Nuo palangės atplyšo varveklis, bet jis nepataikė į sniego katina. Nebuvo aukų.
- Taip, puiku, – apsidžiaugė Guru Guru.

Žiema, 2015 m.

Metal Guru

Metal Guru is it you (Marc Bolan, 1972).

- Draveni, – kartą susimąstęs paklausė Guru Guru,- o kur tu gyventum, jei galėtum pasirinkti atgimimą (juk tiki karma)? Šiaurėje ar Pietuose, o gal dar kažkur?
- Guru Guru, noriu atgimti ten, kur niekada neskauda galvos...
- Draveni, galvą skauda visur, tiksliau, visiems, kurie galvoja, mąsto. Tu sakei, kad mąstymas tau nėra svarbiausias, tačiau ar gebėtum medituoti, jei nemąstytum? Ar žinotum, kaip medituoti, jei nebūtum skaitęs „protingų“ knygų? Nejaugi viską gavai tik per žodinę tradiciją? Galiausiai pats žodis „meditacija“ yra tik žodis... Wittgensteino laikai baigėsi, dabar atėjo laikas rašyti „Antitractatus antilogicus-antigrammaticus“. Pradedu jį žodžiais: „Pradžioje nebuvo jokios logikos. Jos nebuvo ir paskui...“
- „Antitractatus antilogicus-antigrammaticus“... Puiku. Bet galvos skausmas kyla ir nuo mąstymo. Mąstymas trukdo medituoti, ir jokių „protingų“ knygų aš neskaičiau. Meditacijos mane mokė *Zenmeistrai*.
- O manęs visko išmokė metalo muzika.

Vilnius, 2015 m.

II DALIS. Tarsi vitingo Twa(n)xtos Li(etaus) laiškai

įrašas 0001

Dravenis visuomet stengėsi sugrįžti namo kitu keliu, ir nesvarbu, iš kur: iš darbo, iš aludės, ar iš prekybos centro. Bet egzistavo tik vienas maršrutas, kuriuo galima buvo grįžti namo. O kur vedė kiti keliai?

Dravenis, „išklydęs“ iš kelio išgirdavo garsų perspėjimą, kiaurai veriantį ausis:

– Sugrįžkite atgal! Tuo pat!

Kartą Dravenis nepakluso ir atsitrenkė į popierinį namą, kurį perplėšęs kiaurai pamatė tą pačią gatvę.

– Nebandykite eiti! – įspėjo nematomas globėjas. Ne angelas, ne velnias. Nežinia kas. Atsakyta bus vėliau (žr. teksto pabaigą!).

Dravenis žengė per namą kiaurai, ir pajuto didžiulį vėjo gūšį, kuris jį nubloškė atgal.

– Nejau neįmanoma įeiti? – nepasidavė Dravenis ir dar kartą peržengė popierinę sieną.

Kitoje kartono pusėje stovėjo Guru Guru. Jis metė žadintuvą tiesiai Draveniui į nosį. Pataikė. Atsimerkė elektros lemputės. Kambaryje buvo šviesu. Dravenis gulėjo ant grindų, nes kambarys buvo tuščias.

Jokių baldų. Tik palubėje suposi apvalus sietynas. Dravenis suskaičiavo lemputes. Septynios. Geras skaičius. Teisingas, magiškas, palankus.

Dekoracijų valdžia, kartono diktatas, skysti akvareliniai dažai. Nestingsta spalvos. Kontūrai paneigia kampus. Visi namai apvalūs. Ir debesys nutapyti nemokšišškai, paskubomis, ir upė neužbaigta. Viskas plūduriuoja egzistenciniame rūke. Jei ne surūdijęs vamzdis – dingtų miestas. It chromiražas. Tik grafičiai neleidžia griūti namams. Pagalba – moderni ir postmoderni. Visokia. Dravenis pajuto, kad negali priprasti prie savo gyvenimo, nes jis naujas, nes jis netikras, nes jis akivaizdus, nes sekina, nes jis – yra ne jis.

O kas? Kas yra kas? Kam įkas gyvatė – tas ir pasakys. Angies akys žiūri TV, kiaulės akys žiūri į reklamą, vilko akys žiūri į avis. Dravenio akys buvo nestiklinės, be to apsaugotos žvilgsniu, tikru, nesuklastotu. Jis matė kaip mirkčioja sankryžų šviesoforai ir niekada nesistengė mirksėti sinchroniškai, nes buvo apsigimęs maištautojas.

Bet nebuvo kito pasirinkimo. Dravenis nepaliovė žiūrėjęs į miestą, nors tai neatnešė jokios apčiuopiamos naudos. Pinigai – žvilgsnis. Žvilgsnis – pinigai. Geriau žiūrėti į sieną. Apčiuopiamai ilgai, kol it pieniniai dantys iškris kvailos mintys, ir pakilus nuo grindų vėl protą „nulaus“ mintys ir taps beviltiškai tamsu. Kaip įjungto monitoriaus ekrane.

Jei nerūkai, gali prisidegti cigaretę ir apakti nuo ryškios degtuko šviesos, kuri užges kartu su nuodingu dūmu, ir gyvenimas tik patvirtins debesų perimetrą, kurio nepasieks nei alpinisto virvė, nei pakaruoklio virvė.

Trūksta vandens, vamzdžių, kibirų, statinių, kanistrų, nėra net paprastų stiklinių. Trošku. Tenka gerti vandenį atskiestą tuščia talpa, atsirėmus į duobę, ir atsirūgus pakeisti gurkšnį spjūviu į spalvingą sidro etiketę. Skonį slepia reklama. Sunku nustatyti, ką geri: ar sieros rūgštį ar falsifikuotą alų. Svaigina viskas. Neįmanoma detoksikacija. Nepasiekiamas blaivumas. Pagirios užpildo smėlio dėžes ir kiekvieną rytą nuo asfalto kiemsargiai surenka jau užgesusias nuorūkas, jau atidarytus kamštelius, jau tuščias skardines, ir neranda tik varnų pačiūžų, nes greitis kitas. Neslidus. Nepavydus. Bepalvis it rytas.

Pagaliau Dravenis suprato, kad jis vėl rašomas iš naujo, autoriaus, kurio jis niekada nepamatys, bet privalės paklusti visoms rašytojo (ne angelo, ne velnio) kvailystėms.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

įrašas 0002

Noriu prisijungti
Prie virtualaus
Skeletų šokio

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Esu savas
Turiu griaučius
Paslėptus
Spintoje

Kandys
Graužia akis
Įstiklintas
Ir
Išdaužtas

Atvirų langu

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Ropuju

Į laisvę

Į šauksmą nakties

Rėkdamas

Užkimau

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Noriu prisijungti

Prie realaus

Lunatikų šokio

Esu svetimas

Neturiu griaučių

Tik oda

Kieta

Kaip kaulas

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Esu vabzdys

Maldininkas

Ieškau patelės

Kuri suvalgytų

Mane gyvą

Ekstazėje

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Palaidos

Palaidos kandys

Palaimins naftalinas

Apsimetęs sniegu

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Vidinį skausmą

Oš pušys

Frake

Iškirs

Metalo dėmę

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Nudėsiu

Fortepijoną

Sklidiną

Kraujo

Klavišų

Stygos tyli

Gitaros

Suvirškintos

Iki pat

Bokalo

Dugno

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atrėplioja

Seni troleibusai

Skersti

Skersų

Prospektų

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

It

Kram

Kram

Toškė

Apvirtau

Gatvėje

Užmintas

Užminuotas

Pažemintas

Pitrėkštas

Sutraiškytas

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Stiklo šukėm
Sprogo laimė
Sudužus paskutiniam
Buteliui alaus

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Jau
Nebereikia
Miškų
Laiškų
Vanagų
Ir sodų
Užakusio
Dangaus

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Nebesvaigina
Vanduo
Degtinė

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Lietus
Smogia
Į veidą
Sugrauztą

Pelių
Raudonų žiurkių
Pamokslaujančių
Šernų

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Tekalba
Šiukšlės
Skudurai
Lavonai

Dabar
Jau
Galima
Užsičiaupti
Neleisti kalbėti
Kitiems

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

P.S. Kartojant antrą kartą, žodis „atgaiva“ pakeičiamas slengu „kaifas“ arba anglišku keiksmožodžiu.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

įrašas 0003

Guru Guru neabejojo, kad galima, o gal ir reikia laiptais užlipti iki paskutinio aukšto ir patikrinti visas duris, nes kaž kurios bus neužrakintos, ir ten bus jo naujieji namai. Reikia skubėti, nes daug yra namų, bet nėra tinkamų raktų. Visraktį turi tik Meistras, bet jis neieško durų ir visą laiką žiūri į sieną.

Meistras lotoso pozoje sėdi ant medžio drožlių ir pjuvenų pagalvės, ir įkyrų interesantą nuramina taip pat medine lazda. Smogia švelniai, bet skausmingai, ir nemirtinai. Būtinai! Kodėl Meistras nieko neaiškina ir veja šalin? Galbūt, todėl, kad savo namus reikia atrasti pačiam, o gal Meistras neturi metalinės lazdos? Geležis, legiruotas plienas, cinko skarda, metalas... Guru Guru žinojo, kad aukštakrosnėje slypi visi atsakymai. Laisvai teka skystas metalas – galima gerti iki soties.

– Narkotinių medžiagų nėra. Užtikrinu, – rekomendavo Guru Guru.

Aišku, galima nelipti aukštyn (pasirinkimo laisvė!) ir atidžiai apsidairyti pirmame aukšte: ten taip pat yra daug durų. Iškyla metafizinis klausimas: ar visi namie? Kur? Gal tavo galvoje, gal už sienų, gal už durų? Ir kas gi gyvena vienaženkliai ar dviženkliai numeriu pažymėtame narve? Žvėris? Vabzdys? Bakterija? Virusas? Štamas?

Ne, tai žmogus (galbūt auginantis šunį, katina, nuodingą terariumo roplį ar taikią akvariumo žuvį), jis slepia savo veidą, pavardę, vardą, darbovietę. Konspiraciją patvirtina nenoras pažinti laiptinės kaimynus, bendrauti, pasakoti apie savo pasiekimus, netektis, svajones, atvirai it kapitalistinių pasiekimų parodoje demonstruoti dorai ar „prichvatizuotai“ įgytą turtą.

– Galite neabejoti: už durų tikrai yra standartinis manekenas. Potencialiai, jis – lavonas, pelenų krūva, žemė, atomų krūva ar dar smulkesnės dalelės, virstantis vakuumu, nieku, paneigdamas energijos tvarumo dėsnį. Deja... – konstatavo Guru Guru.

Nereikia pamiršti, kad lipant laiptais (nesvarbu, aukštyn ar žemyn) judama tik anapus: į prieblandos zoną, į galimas dvasių saugyklas, pakylėtas pievas, akmenines šventyklas, stiklinius debesis.

Guru Guru buvo sunku įvardinti paskutinio žingsnio teritoriją, nustatyti mirties koordinatas, nubraižyti Anapilio atlasą. Guru Guru turėjo slaptą žemėlapi, sakralių žinių lobyną, ir nė kiek neabejojo, kad bejėgiai psichologai fiksuoja tik topografines troškimų ir aistrų prarajas, ir tiesia oro tiltus, kelius į niekur.

2015 m., įrašo vieta nežinoma

įrašas 0004

Dravenis ieškojo knygos, kurios pavadinimą pamiršo. Autoriaus pavardė taip pat iškrito iš galvos, kaip ir tolimi vaikystės prisiminimai. O gal tokios knygos nebuvo? Gal Dravenis ieškojo savo dienoraščio, kurį sudegino, kai užbaigė gimnaziją?

Ieškodamas neegzistuojančios knygos, Dravenis atrado prarastą, kasdienę tiesą – knygų lentynose gulėjo begalė bereikalingų knygų. Kietų, minkštų, iliustruotų ir raidiškai šaltų. Dravenis panoro tapti vandalu, kultūros naikintoju, arba fanatišku inkvizitoriumi, džiugiai deginančiu eretikų knygas.

„Erdvės žmogus išlaisvina kambarius nuo nenaudojamų daiktų, išvalo orą nuo dulkių, uždega visas elektros lemputes, visas žvakes ir laukia kada į duris paskambins stikliniai šešėliai, kada atviri langai pavirs logistikos specialistais ir ateis į kambarį išnešti knygų.“ (Citata iš slaptos *Demiurgų knygos, Vilnius: Nieko tokio, 2030*, p. 123)

Dravenis paliko tik vieną knygą (paliksiu mįslę skaitytojams!), o visas kitas supakavo į 8 paketus.

Sunkius, bet pakeliamus. Nepakilus virš kasdienybės (laisvam skrydžiui reikia bent trijų metrų aukščio!), beviltiška tikėtis pagalbos: neateis nei vaiduokliai, nei paraleliniai žmonės, nei poltergeistai, nei dvasios, nei ateiviai.

Prie prekybos centro Dravenis pastebėjo inteligentiškos išvaizdos valkatą. Kiek paabejojęs prislinko arčiau.

- Atleiskite, pone, ar jūs galite man padėti iš namų išnešti visas knygas ir jas sudeginti miške?
- Honoraras? – sukľuso buvęs inteligentas.
- Trys buteliai alaus...
- Mažai... – suabejojo valkata, - darbas sunkus, pavojingas, negatyvus...
- Aštuoni knygų paketai – aštuoni buteliai alaus, - derėjosi Dravenis.
- Tinka... – kiek padvejojęs sutiko valkata.

Dravenis gyveno miesto pakraštyje, todėl ekspedicijos dalyviai paėmė po vieną paketą ir nunešė į mišką. Kai ketvirtu reisų atitempė paskutinius du paketus, jie nerado anksčiau atneštų knygų. Baisus įtarimas it taikli snaiperio kulka persmelkė Dravenis smegenis.

- Sumokėkite už darbą, - pareikalavo valkata.
- Tai jūs pagrobėte mano knygas! – pasipiktino Dravenis.
- Aš išgelbėjau meno kūrinius nuo laužo!
- Gražinkite mano knygas, - pasipiktino Dravenis.
- Pasvajoki...
- Apie ką?

Valkata netikėtai smogė Draveniui. Sniegas tapo juodas, o mintys šviesios. Dravenis pabudo miško aikštelėje ir tarė:

- Velniop literatūrą!

P.S.

Guru Guru labai nustebė, pamatęs Dravenį pigių knygų krautuvėlyje.

- Ko ieškai?

- Žvalgausi... – sunkiai atsiduso Dravenis.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

III DALIS. Tarsi laiko mašina arba prarasta atmintis

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (1)

Kartą gyveno toks žmogus, vardu Swami Swami. Kadangi apie įstatymus, lyg ir draudžiančius rašyti jo vardą su „w“, jis nieko nežinojo, o gyveno šalyje, kurioje laisvai leista išpažinti bet kokią tikėjimą (tik, neduok Dieve, neleista būti ateistu), tai taip ir vadino save – Swami Swami.

Tačiau paslaptinga ir tuo pačiu įdomi Swami Swami vardo istorija, jei ir bus kada nors aprašyta, kol kas mūsų nedomina. Mes tenorime perpasakoti viena senųjų kalbų užrašytus ir netyčia viename urve rastus jo užrašus.

Tėra žinomi vos keli faktai, kurie Swami Swami sieja su Lietuva, tačiau jie, tyrinėtojų (*Meister, 2009; Eckhart, 2010* ir kt.) manymu, gana svarbūs, nes atskleidžia galimai paslaptingas gijas, besidriekiančias tarp skirtingų, o ir panašių kultūrų.

1. Swami Swami pažinojo vitingą Twaxta Li – paslaptinę asmenį, kurio tikroji tapatybė kol kas nėra aiški. Nėgano to, Swami Swami jam rašė laiškus ant palmių lapų, o pats gaudavo atsakymus telepatiškai (galėjo abu bendrauti telepatiškai, bet Swami Swami buvo gana arogantiškas tipelis, jam būtinai reikėjo tų palmių lapų, tai ir rašė).

2. Swami Swami lankėsi kažkurioje Europos šalyje. Nėra tiksliai aišku, kur. Manoma, kad greičiausiai Lietuvoje (jo užrašuose minima jos sostinė Ryga). Apie jo lankymosi ir veiklos pobūdį šioje šalyje – kiek vėliau.

3. Bene įdomiausias nustatytas faktas yra tai, kad Swami Swami pats galėjo būti lietuvis arba bent turėjo lietuviško kraujo, nors tikroji jo pavardė nėra žinoma. Jos kartu su visa ankstesne asmenine istorija jis atsisakė prieš iškeliaudamas ten, kur auga palmės.

Swami Swami nuotyčių ir abejonių užrašai skaitytojus gali sudominti dar ir dėl to, kad niekada nebuvo versti į jokią kalbą, taigi prieš Jus – beveik originalas, nors net geriausias vertimas jo neatstotų (originale gausu įvairių ženklų, piešinių, kai kuriuos jų perpiešti draudžiama).

Įtempkite auses, užmerkite akules ir paprašykite, kad kas nors Jums paskaitytų tai, ką dabar čia rasite. Na, tiksliau, ne čia, o kitoje dalyje, kurioje prasidės Swami Swami užrašų vertimas.

Vertėjas, 2345 m. liūčių sezono pabaiga, Singaradža

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (2)

Kadangi Swami Swami Morzės abėcėlės nemokėjo, rašė keistoku raštu, o jo metodas buvo vadinamasis automatiniis rašymas.

Bet kokie gausūs (*Suzuki, 1955; Ikuzyus, 2251 ir kt.*) ir, deja, nelabai sėkmingai bandymai suteikti Swami Swami rašmenims sąmokslu teorijų pamušalą nebuvo apvainikuoti sėkme. Ir tik 2344 m. kuklus Aotearoa gyventojas (tai viena nedaugelio valstybių, gyvuojančių jau kelis šimtus metų), pasivadinęs Tangata (*Tangata, 2344 a; Tangata 2344 b*) dviejuose savo tyrimų tomuose (daugiau kaip 1800 puslapių!) atskleidė, kokie tai rašmenys. Paaiškėjo, kad jokie. Swami Swami tiesiog juokavo, o jo sukurtas raštas buvo juokų raštas, kuriame buvo surasti įvairių kalbų fragmentai.

Nustojęs skūstis, koks nelengvas mano kaip vertėjo buvo šis darbas, papasakosiu istoriją, kaip Swami Swami susipažino su vitingu Twaxta Li, kuris kaip spėjama, galėjo būti tas pats Tangata.

Mano susipažinimas su Tangata

Sambrūzdis šiame keistame mieste tilo, artėjo vakaras. Jis staigiai smogė savo tamsa ir tirščiu, nes miestą supo kalnai, tad dabar baisus smogas ir triukšmas buvo nematomas, užtat dar labiau jaučiamas, tik kiek kitaip. Miestas M. man patiko. Čia buvo daug visko, provincija tikrai nepavadinsi, kita vertus, tai gana keistas miestas, nes jis išikūręs „pasaulio pakrašty“, ir netgi patyręs keliauninkas retai čia įkelia koją. Nesistebiu, kad šiame mieste sutikau Tangatą, kuris save dar pavadino vitingu Twaxta Li. Iš to, kaip pasivadino ir išvaizdos, buvo sunku suvokti jo rasę ir tautybę, turėjo kažką kiniško savyje, tuo pačiu kažką šiaurietiško, ir tai priminė man mano paties lietuvišką kilmę. Taip pat – visišką nenorą ją prisiminti.

Būtent todėl iš pradžių Tangatai prisistačiau vardu, kurį buvau pamėgęs gyvendamas čia – Ora. Jam patiko mano vardo reikšmė, tad netrukus beveik be žodžių suradome kalbą. Be abejo, pradėjome ją tiesmukai (abu esame tiesmuki bepročiai, netrukus prie arbatos suvokėme), pripažindami, kad nėra įdomesnio dalyko nei Tuštuma.

Kas ji, Tuštuma, klausiau Tangatos. Jis mįslingai šypsojosi, tada surimtėjo ir atsakė: tai Juokas, *Kata*. Pritariau vitingui (netrukus jis leido save ir taip vadinti, nors neskubėjo aiškinti, ką tai reiškia, tiesiog priėmė kaip pagarbos ženklą).

Kas yra Tuštuma, paklausė manęs Tangata. *Nggnyu*, atsakiau jam. Tangata liko patenkintas.

Mūsų pirmasis pokalbis pavyko. Sutarėme dėl antro.

Labanakt, šiandien užteks rašyti. Šiame mieste norisi anksčiau gultis ir anksčiau keltis, kad diena būtų ilgesnė.

Vertėjas, 2345 m. liučiu sezono pabaiga, Singaradža

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (3)

Toliau verčiu Swami Swami užrašus, kurie man vis labiau primena antropologinį ar fenomenologinį dienoraštį. Vertėjas, 2345-ieji, palaiminga vėsa, Singaradža.

no thing vndir the sunne is newe / ekkert er nýtt undir sólinni

Šias kalbas mėgau, ir šiuos žodžius... Jie nuolat man primindavo Tėvynę, Tuštumą ir Meilę.

Supratau, kad atsisakęs savo tapatybės, šių trijų dalykų niekada neprarasiu. Taigi tikrai nieko nauja po saule nėra. Tėvynę myliu iki šiol, nors dėl susiklosčiusių aplinkybių esu ne joje.

Meilę atradau ir gyvenu joje, ir Dievo, ir savo Moters.

O Tėvynėje kariaudamas su okupantais dingo mano Brolis. Taip ir nežinau, gyvas jis, ar ne. Kai karas prasidėjo, jau kuris laikas buvau išvykęs. Ne, nebūčiau dezertyravęs, bėgęs nuo karo. Jis, nors ir neišvengiamas, kaip teigė žinovai, įvyko gerokai vėliau, kai niekas nesitikėjo. Priešas negailestingai greitai užėmė mano gimtąją šalį.

Tada viduje stoji Tuštuma. Iš pradžių nesupratau, ar tai pyktis, neapykanta, ar savigrauža, kad niekuo negaliu pagelbėti Tėvynei, ar dar kažkas... Galiausiai suvokiau, kad Tuštuma yra tiesiog Tuštuma.

Vienas išmintingas žmogus pasakojo, kad Vakarų psichologai ir sociologai tuštumos jausmą laikė neigiama emocija, o Rytų filosofijose, tokiose kaip budizmas ar daoizmas, – tai teigiamas jausmas. Sakyta, kad daoizmas tuštumą aiškina kaip ramumo ir taikumo būseną, proto tyrumą... Kadangi Juokas gydo, tai galima teigti, kad tuštuma, būdama Juokas, taip pat gydo... Juoko garsas praskaidrina, tarsi išvalo protą.

Daug juokiausi. Čia nėra nei Vakarai, nei Rytai, pasaulis be kompasu. Ir jame nėra žemėlapių. O aš juokiausi. Ilgai. Mane kritikavo (pvz., vienas žmogus liepė patylėti, nes tesu apgailėtinas neišmanėlis, kitas sakė, kad esu pernelyg susireikšminęs). Sutikau su kritika (nors ir ne su visa). Iš tikro ne ką teišmaniau apie Tuštumą, Juoką... Bet daugiau nieko nebuvo. Ir iki šiol Tuštumos ir Juoko aidas manyje gyvena.

Gyvendamas toli nuo žmonių, tiesiog gyvendamas, o ne vaidindamas, kad gyvenu, ir ne apgailėtinau egzistuojamas (nes myliu ir esu mylimas), suvokių, kad Tuštuma ir Juokas, ko gero, yra du pagrindiniai dalykai, kurie mane tartum valdo, kontroliuoja, skolinasi mano mintis arba paskolina ją man.

Sunku paaiškinti (nors vitingas suprastų), ką reiškia būti svetimšaliu svetimajame šalyje, o galiausiai niekuo niekieno šalyje... Kai nebelieka nieko, išskyrus esamą Meilę, prarastą Tėvynę, amžinieji Tuštuma ir Juokas yra vieninteliai draugai ir įkvėpėjai.

(..... tekstas neįskaitomas, kažkoks piešinėlis, panašus į palmę Vertėjo past.)

Ir taip sutikau juos. Visą būrį.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (4)

Vertėjas su džiaugsmu pristato Swami Swami adresuotą ir tarp jo užrašų rastą runomis užrašytą vitingo Twaxtos Li laišką. Šis laiškas įdomus tuo, kad vitingas pasakoja apie personažus, kurių vaidmuo jo gyvenime kol kas nėra aiškus, tačiau neabejotinai svarbus.

[Vitingo laiškas]

Swami,

Buvau aplankęs panditą Banditą. Stebėjau, kaip jo kabinete auga kėdė. Nugaros atlošas pasiekė lubas ir skilo pusiau. Lūžo medis. Panditą Banditą, matyt, slėgė sunkūs, nepakeliami metafiziniai samprotavimai: jis pyko, nes nenorėjo susitaikyti su neįtikusiais, jo pažiūroms prieštaraujanciais žodžiais. Galbūt panditas vengė giliau įsibrauti į keistą jų prasmę? Ne. Banditą erzino aiškus ir paprastas tekstas.

– Argi sunku rašyti sudėtingai? Tamsiai? – paklausė mokslininkas, – Tekstai stokoja ilgų, supainiotų sakinių, vengiama minčių labirintų...

– Rodos, Kretos saloje yra Minotauro labirintas... – atsargiai įsiterpiau.

– Antika... – paniekinamai mostelėjo ranka panditas Banditas. Jokio fanatizmo... Šventyklų sienos turi būti puošiamos veidmainių ašaromis išmirkytais tapetais, kad būtų lengviau, sutemus žvakėms, prietemoje iškasti duobes, kad prietemyta lemtis sufokusuotų žvilgsnį į kasdienybės užkulsius... Ten naivus piligrimas pastebėtų budelį be kirvio ir virvės... Gal prabangų parketą paslaugūs aligatoriai supjaustyti į kaladėles ir jas išdalintų senukams, nespėjusiems suaugti, pamiršti vaikystę, svajones...

Laiško kampas buvo nuplėštas. Nei tęsinio, nei datos, nei vitingo parašo...

Kai gavau šį laišką, supratau, kad vitingo gyvenime nutiko kažkas svarbaus. Tai užminė man nemenką mįslę... Tačiau palikau ją rytojui, kad gerai išsimiegojus atkeliautų atsakymas.

2345 m., vėjui pučiant, nestipriai, Singaradža

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (5)

Vertėjas su džiaugsmu pristato dar vieną Swami Swami adresuotą ir tarp jo užrašų rastą runomis užrašytą vitingo Twaxtos Li laišką. Šis laiškas įdomus tuo, kad vitingas jį pavadino ne bet kaip, o „post post post scriptum“.

Swami,

Kodėl širdyje vis dar rusena užgesusi epocha? Gal todėl, kad būtų lengviau pagauti lengvą, mažytę snaigę, nuskristi iki sienos ir išvengti debesų griūtis? Ištirpti, pavirsti išdžiūvusiu vandenynu ir minčių gelmėse auginti vegetarus ryklius?

Bet man jau nebereikia arbatos stiklinėje audros: pakanka tik beveik nepastebimo lietaus, dulksnos, varnos riksmo – ištirpusio rūke, asfalte. Kur skubėti? Kur keliauti? Reikia sustoti, stebėti, kaip visi klaidžioja kreivais takais ir ieško savo (o gal kito?) pamestos laimės.

Swami, kai ryte užgęsta žibintai ir langai, ar verta nuo pasaulio atsitverti smilkalų kvapais ir bėgti nuo prisiminimų, nuo šviesos, visada sklindančios iš kiemo pusės. Ar verta?

Svajoju apsilankyti lentpjūvėje ir stebėti, kaip iš dramblotų, netašytų rastų pjaunamos elegantiškos lentos. Gal ateities statyboms? Gal mano karstui? Kam? Kodėl? Kaip? Kada?

Akių jau nepasiekia žili pušų spygliai, todėl. pažvelgęs į užburta kiemą, laukiu, kada pasitrauks namai, ir pasiliks tik plikos sienos, tušti fasadai. Jau anapus išvyko draugai – pasenę, pakitę, pasirengę laimės vėją nukreipti į save. Esu kiauras, negaliu savęs nei užkasti, nei paskandinti. Ar mano kūnas – ugnis? Tai kodėl negaliu sudeginti savo liūdnu minčių? Kodėl? Kodėl?? Kodėl???

Užmarštis užtvėnkė nuoskaudų užtvankas, bet per bokalo kraštus liejasi skystas metalas. Stokoju tauraus žodžio, jausmų išlydžių, elektros stulpų. Kaip neįtikusią knygą į dulkėtą lentyną padėjau viltį ir pamiršau laimę, ir kai pasenęs pasigiesiu saldaus deserto, alkį slopinsiu baltu sniegu, kad neišblėstų noras gyventi šalia sausos jūros.

(Ne)pasisekė! Ši vakarą it lėtą klevo lapą apeiginiu mostu pagavau lengvą viltį, kuri ištirpo delne, nepakeitusi gyvenimo linijų. Atsimerkiau, pabudau... Akys vėl stebi automobilio ratus, dulkių sūkurius, žaibų žirkklėmis sukarpytus debesis. Bet žvaigždžių voratinkliai išlieka nepaliesiti. Svaigstu spręsdamas zodiako kryžiažodžius, nes noriu išvengti teisingų atsakymų į esminius būties klausimus, ir tiesiu bėgius tiesiai į stiklines veidrodžių akis.

Žinau, dykumos netrokšta lietaus – tik smėlio, kad mirażai nupieštų dar greitesnę jūrą, tiesiai į miškingas kapines.

Nuoširdžiai –

vitingas Twa(n)xta (Li)etus

p. s. Galiu į pašto dėžutę įmesti tuščią voka, be adreso ir laukti likimo dovanos. Bet taip nepadarysiu. Pažadau.

p. p. s. Gyvensiu be kazino. Bejėgiai chiromantai tik vienerankiams banditams buria sočią ateitį. Nėra apvalių banknotų, todėl tik laiminga moneta gali nuriedėti iki bedugnės krašto. Nukristi. Sudužti. Aplenksiu kazino. Pažadau.

p. p. p. s. Tobulėsiu. Patikslinsiu ankstesnių dvasinių ekspedicijų maršrutus ir surasiu bendrą vardiklį. Pažadau.

p. p. p. p. s. Swami, neabejoju, kad pavirte plieninėmis varlėmis (užgrūdintomis aukštikalnių ledu), nersime į skystą asfaltą, kol dar nesustingo jaunatviškas ryžtas sudegti aukštakrosnės liepsnose, vėl atvirsti į skystą metalą ir sustingti į Gralio taures... Deja, gyvename be stebuklų, ir į oro pilis šaudome tuščiais šoviniais, ir veltui ieškome kovos lauke kritusių geležinių vilkų, bet surandame tik samanotus lauko akmenis, išmargintus neįskaitomais petroglifais. **TODĖL NIEKO nepažadau, nepažadau, nepažadau...** Ir nežadu...

(data ir adresas neįskaitomi)

Gavęs šį vitingo laišką, daug ką supratau. Tai teks apmąstyti gurkšnojant dragonvaisio sultis. Dabar norisi pasidžiaugti, kad artėja labai svarbūs įvykiai. Minia beveik priartėjo. Einu, pasisveikinsiu. *Ho, kethek!*

Vertėjas, 2345 m., gražus oras, kažkur

Swami Swami išjungė radijo imtuvą. Niekas tuo nepatikėjo! Ir kodėl?(kursyvas yra, ir jis turi būti)

Viskas. Transliacija baigta. Šiam kartui.

Nėra kursyvo

visi verkia - koks vienišas

žmogus! Kokia žiauri vienatvė.... ir t.t. bet žiniasklaida SLEPIA

pagrindinę problemą,

BEJĖGIŠKUMA!!!

negali užsidirbti

negali nusipirkti buto

negali dirbti pagal specialybę

negali išleisti savo kūrybos

negali padėti kitiems

negali padėti sau

negali negali negali...

SWAMI SWAMI komentaras:

bet...

gali dėti skersą ant visų

gali medituoti

gali būti dvasingas

gali domėtis, kuo nori

gali nebūti snobu, nes tai madinga

gali rašyti sau ir artimiesiems

gali būti gyvas

gali tikėti, kuo nori

gali gali gali

prūsas tu, ar ne prūsas?

ar GAlI?

kartais neGAlI.

ar gaLI?

aš galiu.

AR GAlI?

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (7)

Minia atėjo... Vertėjas išėjo... Netikėtas eilėraštis, 2345-ieji, džunglės.

Beždžionės klausosi radijo

Girdi, miškelyje balsas

Asu vitings Twankst....

Balsas nutrūksta

Beždžionės išsilaksto

Pirštinėta ranka (pirštinė šleikščiai geltona)

Pasigrobia radiją ir nusineša

(ne, tai ne Swami Swami)

(ne, tai ne P.S.) Kas pagrobė radijo imtuvą? Mes nepakėsime tokio skandalo! Minios protestuotojų išėjo į gatves. Plakatai - atiduokite radijo imtuvą! Šalin rankas nuo radijo! Kitoje gatvėje kitas mitingas. Mums nereikia radijo! Radijas - radioaktyvus! Gyvensime ir mirsime be radijo!

Egzistencinė baises. Swami Swami monologas

Prenumeravote? DVIGUBAI daugiau pinigų? Kas tai? Daug senienų... CD.... keisti pavadinimai, pamirštos grupės... Tai ir yra geriausi valgiai... Tai gerai ar blogai?

Eksperimentinė muzika kino teatre,

Oro uoste,

Traukinių stotyje,

Filharmonijoje,

Fechtavimo salėje,

Kosminėje orbitinėje stotyje,

Kare,

Picetijoje....

....

Mažai taškų,

Begalybė pakelta begalybės ženklu kart nulis.

Man begalybė panaši į pakaruoklio kilpą,

O nulis - į šulinį....

O man į šunį begalybės kilpoje panašus nulis

Šuo loja

O skaičių generatorius vis rodo

Gimimo datą

Vilniuje – daugiau nei 3600 požeminių konteinerių!

Tegyvuoja požemio aksomas!

Tegyvuoja progresas!

Man baises...

Egzistencinė baises - vienintelis kelias į nebaisą!!!

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (8)

Swami Swami ankstyvoje jaunystėje, be abejo, buvo maištinga siela. Kaip ir daugelis maištautojų, jis svajoto pakeisti pasaulį, todėl įkūrė žymią savo laiku pankroko grupę „Gerai, kad“.

Be Swami Swami, grupėje „Gerai, kad“ grojo dar du žmonės: Plaukas ir Kedras. Pirmasis buvo skustagalvis (nors labai norėjo skiauterės, bet taip jau nutiko, kad plaukų jam trūko), o antrasis kartą turėjo nuotykį po kedru, apie kurį niekam nepasakojo, tačiau sakė, kad nuotykis vertas viso gyvenimo. Swami Swami tuo metu ir gavo pravardę, kuri išliko iki šiol.

Įdėmi muzikologo akis pastebės, kad nuo pankroko atsiradimo 1977-aisiais praėjo labai daug laiko.

Taip, tai tiesa. Įdomu ir tai, kad pankrokas vėl ir vėl iš naujo „atsirasdavo“ maždaug kas šimtą metų ir, lyg tyčia, 77-aisiais.

„Gerai, kad“ buvo pozityvistai, manė, kad pasaulis yra šlamštas, kurį verta griauti savo muzika ir dainų tekstais. Dainavo apie saulę, mėnulį, moteris ir Platono olą. Net viena daina vadinosi (rašas neišliko) „Saulė, mėnulis, moteris ir Platono ola“. Tiesa, tai iš esmės vienintelės žinios, kurias man kaip vertėjui ir pavyko surinkti apie grupę „Gerai, kad“.

Bet juk gerai, kad tokia grupė buvo. Tiesa, išliko ir minėtos dainos teksto nuotrupa:

Jei vėl atėjo žiema,

Kodėl vadinam metų laikus

Printemps, spring, pavasaris?

Jei sninga vėl,

Kodėl apie lietų svajojam?

Jei pučia vėjas,

Kodėl norisi tylos?

Vertėjas, 2345 m., pakeliui į

Penktadienis, kovo 13 d.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (9)

Vertėjas pateikia vitingo Twaxtos Li laišką, atspindintį Swami Swami ankstyvosios jaunystės gyvenimą.

Gerai, kad Lietuva yra

Kaziuko mugėje nusipirkau grupės „Gerai, kad“ CD, nes pardavėjas buvo afrobaltas ir traukė pirkėjų dėmesį. Plokšteles išgraibstė per dvi valandas. Nustebeš ir sukrestas pardavėjo paklausiau:

- Ar jūs esate Swami Swami?
- Ne, aš tautodailininkas.
- Ar jūs grojate?
- Kanklėmis... – atsakė afrobaltas.
- Kur išmokote lietuvių kalbą?
- Tai mano gimtoji kalba...

Susigėdęs atsisveikinau ir nuėjau šalin. Supratau – mes artistai, ir vaidiname žiemą, todėl pamirštame, kad esame lietuviai. Lietuviais tampa kiti, kurie nevidauna vasaros, kurie džiaugiasi pavasariu ir sniegu.

Kodėl apie lietų (Lietuvą!?) svajojam girti? Gal todėl, kad esame balti? Nudažyti svetimais dažais...

Užgesintomis kalkėmis, gotikine dinozaurų kreida, monitorių rūku... Melu ir istorijos klastotėmis...

Jei pučia palankus vėjas, mes pavirstame afrobaltais ir mūsų tampa labai daug (vienas milijardas!), ir mes tampame invazija (o gal vizija?), ir išplečiam Lietuvą iki absoliutaus nulio. Žemiau kristi jau negalima, ir gal todėl mums vis dar norisi tylos? Kapinių ramybės... Interneto palaimos...

Mintis nutraukė smūgis į pažiaunę. Mane be gailesčio talžė afrobaltas:

- Išdavike, parsidavėli... Tu nemyli Lietuvos!
- Aš vitingas Tvan(x)ta Li(etus) ir aš myliu Prūsiją!
- Prūsijos nėra!
- Bet Lietuva yra! – atkirtau, bet neatsikirtau.

Afrobaltas nurimo ir padovanojo man dar vieną Swami Swami grupės CD „Gerai, kad Lietuva yra“.

- Tikrai gerai... – su palengvėjimu atsidasau...

Laikas, kai yra Lietuva...

Versdamas šį laišką pagalvoju: Dievas nėra, Dievo yra, o Gyvenimas ne yra, bet Yra.

Vertėjas, 2345-ieji, pakelini į

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (10)

Dykasai skaitytojai... Desocupado lector (...)

Swami Swami šventė šventę nė gerai nežinodamas, kokia tai šventė. Tačiau giliai širdyje jis jautė, kad ji jam brangi, nes, pasak istorikų ir mitologų, prieš maždaug pusketvirto šimtmečio metų jo Tėvynėje įvyko kažkas ypatingo.

Nors dabar jis vadinosi Swami Swami, o biotechnologijos leido žmonėms gyventi šimtmečius nė nesusimąstant apie jų kaitą, vis dėlto tokios tokios archajiškos klišės kaip „tautybė“, „kalba“, „religija“, „rasė“ jam iki šiol kažką reiškė. Žmonės jau seniai kalbėjosi telepatiškai, kelis šimtus metų nevyko jokie karai, pasaulyje nebuvo nei to, kas vadinta „pinigais“, nei didžiulių korporacijų, nei kitokių masinio valdymo struktūrų. Žmonija tapo laisva, kaip kadaise pranašavo įvairūs šviesaus mąstymo jos atstovai. Nusikalstamumas beveik pranyko, o ir nusikalsti nebuvo prasmės. Pasikeitė žmonių mąstymas. Daugybė metų be karo, neapykantos, smurto pakeitė psichologijos teorijas: žmogus, paneigus jas, suvokė esąs Dievo vaikas, tobulas, nes Dievo sukurtas, tačiau teologinius klausimus palikime teologams, o tai, kas vadinta „religija“, tiesiog tapo tiesioginiu bendravimu su aplinka – nuo drugelio iki galaktikos bei metafizinių dalykų, galiausiai – Dievu.

Be abejo, dabartinis Swami Swami laikmetis, tiksliau, 2345-ieji, nebuvo tai, kas ironiškai vadinta „utopija“. Problemų žmonės turėjo, tačiau pats problemos suvokimas nebuvo toks neurotiškas kaip kadais. Visos problemos buvo išsprendžiamos. Apie mirtį, tiesa, kalbėjo nedaug kas, nors ji visgi ateidavo, tačiau kadangi sveikatos klausimai buvo visiškai kontroliuojami biotechnologijų, ir tai nė kiek netrukdė žmonėms tikėti tuo, kuo jie nori, bene didžiausią problemą buvo galima įvardyti dviem žodžiais: „Ką veikti?“

Dykasai skaitytojai...

Atsivertęs šiais puikiais žodžiais prasidedančią nuostabią knygą, Swami Swami suvokė, kad labiausiai pasaulyje jis nori būti tuo *desocupado*, dykinėtoju, nieko neveikiančiu, prie nieko neprisirišančiu, laisvu nuo kankinančių (taip, ir neretai) minčių apie būtį. Tiesa, paradoksalu, bet apie ją Swami Swami daug galvojo ir net rašė. Perskaitęs nemažai Swami Swami užrašų, kaip vertėjas galiu pasakyti, kad jis labai mėgo pasinerti į mintis, jas užrašinėti gana chaotiškai, todėl nepavydžiu (nes esu tik vertėjas, aptikęs jo tekstus) literatūrologams ir kitiems tyrinėtojams, kuriems teks tuos tekstus narplioti.

En un lugar de la Mancha, de cuyo nombre no quiero acordarme (...)

Vertėjas, 2345-ųjų kovo 11-oji, la Mancha

IV DALIS. Tarsi sugrįžimas

Guru Guru sugrįžta

Guru Guru vėl tapo savimi.

Pelėdos tikrai yra pelėdos, kad ir ką teigtų Juodoji Ložė.

(JAU NE LAIŠKAS 007! Tai kas? Monologas, dialogas, burbėjimas, kliedesys...)

Neprireikė net varginančios transformacijos Mongolijos vienuolyne, nereikėjo net trumpam tapti Lama Lama. Guru Guru išvengė skausmingų asmenybės (o gal ir individualybės!?) pokyčių ir vėl galėjo (privalėjo!?) tęsti savo (o gal kito?) gyvenimą. Skliausteliuose įkalintos mintys veržėsi į laivę. Tai kieno gi gyvenimą buvo įpareigotas „stumti“ Guru Guru? Sakoma, kad pokyčiai neišvengiami, sakoma, kad nieko nėra pastovaus, sakoma...

Tai kas, kad sakoma... O kaip tuomet išlikti savimi, kai viskas kinta? Kaip kalbėti, kai žodžiai keičia prasmių rūbus ir vaikosi madų? Kaip šnekėti, kai viešoje erdvėje ignoruojama normali (dar nesunorminta) kalba? Žodis žemina žodį. Juokinga? Argi?

Autoriai Algimantas Lyva ir Mindaugas Peleckis paliko neužbaigtą darbą „Žiemos knyga“. Darbas turi būti pabaigtas, todėl Algimantas Lyva sugrįžta užbaigti šią knygą. Dėkoti nereikia. Ir iki! Po metų bus dar viena popierinė knyga, o dabar skaitytojai vėl galės stebėti (gal ir skaityti) bendrą autorių kūrybą.

Swami Swami jautė, kad jis yra ne jis. Melagingo Ego koncepcija buvo atmesta. Situacija buvo ne metafizinė. O kokia?

Virš galvos praskrido atominių gandrų eskadra. Kažkur už miško pasigirdo sprogimai – krito psichodeliniai grybai. Iš proto kraustėsi varlės ir rupūžės. Tik driežai vis dar nepasidavė ir kovojo už laisvę.

Swami Swami jau senokai įtarė – čia ne jo pasaulis. Duris pravėrė Vapsva Maja, draugė, pretenduojanti tapti Dulsinėja iš Toboso, išrinktąja, princese. Neišdeg! Swami Swami turėjo Mylimąją. Metalinės roko replės suspaudė širdį – kur Ji, Mylimoji, Išrinktoji, Vienintelė.

– Tai aš tavo Vienintelė! – piktai sudūzgė Vapsva Maja, – apsižvalgyki aplinkui. Tu gyveni tobulame pasaulyje, kuriame nėra skurdo, bedarbystės... Tu esi Swami Swami, bet tau net nereikia nieko mokytis. Tu laisvas, tiksliau – tu priklausai man!

– Koks mano tikras vardas?

- Jei sužinosi, sugrįši atgal į XXI amžiaus pradžią... – ispėjo Vapsva Maja.
 - Tik vitingas Twa(n)xta Li(etus) žino mano tikrąjį vardą. – tyliai sumetė Swami Swami. – Aš esu nepatenkintas savo nauju vardu – jis netikras, suktas, klastingas... Kažkas „užčiaupė“ mane, suklastojo ir nubloškė kelis šimtmečius į priekį...
 - Apie ką mąstai, brangusis? – suklušo Vapsva Maja.
 - Apie tave... – skiedė Swami Swami.
 - Ir ką?
 - Tu nuodinga, aštri...
 - Džiugu girdėti, – linksmi sudūzgė Vapsva Maja.
- Vapsva Maja švelniai, beveik neskaudžiai bakstelėjo geluonimi į Swami Swami skruostą ir patenkinta nuskrido. Dabar beliko tik surasti vitingą. Swami Swami surinko atsitiktinį numerį (atsitiktinumų nebūna!) ir išgirdo vitingo balsą.
- Koks mano vardas?
 - Guru Guru...
 - O tu Dravenis?
 - Taip, – atsakė vitingas, – bet titulą aš pasiliksiu...
 - Neprieštarauju... – nusijuokė Guru Guru.

Guru Guru ir dešinė

Suvokęs, kas jis yra, Swami Swami (t. y. Guru Guru) susapnavo sapną, kuriame skaitė knygą „Kodėl man patinka dešinė“.

Knyga buvo keistoka, surrealistinė, bet Guru Guru jį patiko, nes joje pasakojami dalykai stebino.

Pavyzdžiui, knygoje buvo teigiama: „Jei esi Afrikoje ir iš kairės tau yra Atlanto vandenynas, tai iš dešinės tau bus Indijos.“

Taip pat knygoje „Kodėl man patinka dešinė“ buvo rašoma: „Jei po kaire ranka teka Nemunas, tai po dešine – Neris.“

Knygoje paliesti ir anatomijos klausimai, kaip antai: „Kairėje kūno pusėje plaka širdis, o dešine aš rašau.“

Guru Guru nelabai suprato savo sapno, tačiau jautė, kad tai greičiausiai susiję su vadinamaisiais kairiosios rankos ir dešinėsios rankos keliais, apie kuriuos kalbėjo mistikai. Juodoji magija ar baltoji, tai viena ir tas pats. Guru Guru žinojo, kad yra tik Vienas Dievas, kuris daro stebuklus be jokių netikrų „stebukladarių“.

Vitingas Dravenis, be abejo, paprieštaraus, tačiau kaip? Buvo labai smalsu po šio surrealistinio sapno aplankyti draugą.

Kvietimas

– Guru Guru, tu sakai, kad juodoji magija ar baltoji, tai viena ir tas pats. Sutinku, nes ir viena ir kita tai tik patiklių žmonių mulkinimas. Visi magai (ir magistrail?) yra šarlatanai, nes mūsų planetoje (bent jau dabar) magija išjungta, neaktyvuota, todėl ji neveikia, nedirba, ir, be abejo, tik Vienas Dievas daro stebuklus. Guru Guru, tu nori, kad aš pasakyčiau, kas yra Dievas? Nežinau... Aš neturiu jokio supratimo, kokia yra mano tikroji prigimtis, tai kaip aš galiu aiškinti, kas yra Dievas? Galiu pasakyti tik tiek, kad skiriasi mūsų metodai: tu nori šlovinti Dievą, na, o aš pažinti savo tikrąją prigimtį. Pažinęs savo tikrąją prigimtį, aš pašlovinsiu Dievą. O tu šlovindamas Dievą, pažinsi savo tikrąją prigimtį. Ir kuo mes skiriamės? Manau, kad niekuo.

Guru Guru liko patenkintas, bet neišsidavė. Jis nutarė „paspausti“ Dravenį, priremti prie sienos, todėl klastingai paklausė:

– O kodėl Galigantas neina nei vienu, nei kitu keliu?

– Galigantas pakviestas į gyvenimo sceną tramdyti jaunos, pasipūtusius „talentus“, niekinti egoistinę, nuobodžią kūrybą, o betikslį „kūrėjų“ gyvenimą paversti farsu, postklievesiu, nesąmone, pragaru.

Guru Guru ir Dravenis įžengė į Vilniaus universiteto senuosius rūmus. Alko tuščios auditorijos, merdėjo salės. *Alma Mater* jau „nemaitino“ metafizinių žinių ištroškčius protus.

– Kur studentai? – paklausė Guru Guru.

Koridoriuje nuskambėjo kraupokas riksmas. Trinktelėjo durys.

– Trūksta pinigų... Neužbaigtas stogo remontas. Nuo debesų ant parketo laša sieros rūgštis. Dūzgia energingos musės. Veisiasi gajūs parazitai. Diagnozė – saugi, bevertė akademinė gyvybė. Paskirtis – nuodinga veikla. Tikslas – pasprukti su pinigais, paėsti, pagerti, prarasti moralę...

– Degradacija... – pašiorpo Guru Guru.

– Svarbu nepamiršti, kad būti pakviestam nuobodžiauti ar linksmintis, kentėti ar džiaugtis – tai didelė sėkmė, – atsakė Dravenis.

Senasis Vilnius, 2015 m. kovas 14 d.

Švelnus paradas

Guru Guru dalyvavo visuose žmonijos karuose. Buvo apdovanotas ordiniais medaliais. Didvyrio žvaigždėmis, kryžiais, širdimis...

Guru Guru šaudė iš lanko, arbaletu, mortyros, haubicos, bet nenumetė nė vienos atominės bombos.

Guru Guru gavo keistą laišką – nesuskaičiuojamuose žmonijos karuose žuvę kariai jį pakvietė į negyvėlių parada.

Kambaryje skambėjo „The Grateful Dead“ muzika. Grojo dėkingi numirėliai: jie dėkojo už kontuzijas, lūžius, nuplėštas galūnes, traumas ir mirtis. Vidurnaktyje Guru Guru paskambino Draveniui:

– Vitinge, kviečiu į parada!

Dravenis atvyko už dešimties minučių. *Chrysler* laukė Giedrė.

– Aš važiuosiu kartu, – pareiškė Guru Guru Mylimoji.

Dravenis nuvažiavo kažkur į miško gūdumą ir sustojo prie nežinomo, medžiais apaugusio piliakalnio.

Visi išlipo iš automobilio. Karinį maršą grojo tamsa. Griežė ąžuolai, klevai ir pušys. Didvyrių rikiuotėje

sustingo Guru Guru. It tankai pajudėjo debesys. Šarvuočiais pavirto kelmai ir akmenys. Milžiniška

kariuomenė nužygiavo į piliakalnio viršūnę ir laukė aušros. Patekėjo čiurlioniškai stepltoniška *sužveista*

auklė, ir melodingai suskambo miškas. Merginos verkė. Guru Guru pakėlė rankas ir sušuko:

– Prisiekiu kovoti iki pergalės ir nugalėti visus galigantus!

– Prisiekiu, – patvirtino Dravenis.

Senoji Lietuva, pamirštas piliakalnis, miręs laikas

Interliudija. Kinas

Baltame ekrane įmantriai minkomi žmonės, imituojama jūra, saulė. Pakrantėje kyla pramonės gigantai. Ošia neaprepiami kviečių laukai, melancholiškai plaukia elegantiški kombainai. Prasmingi veidai kerta varpas. Negirti, tvarkingi, idėjiški kombinezonai.

Kai baigiasi kinas, reikia gatvių kovos. Nugirdyti gazuotu oru sklendžia alkani balandžiai. Pigus batonas. Trupiniai. Žemės traukai paklūsta atsarginiai dantys, apsaugoti kalibruoto smėlio plombomis. Vienodi laiko kąsniai. Pakanka tik vieno smūgio į veidą, ir dingsta naivi šypsena. Vakare kraujuoja pamušta nosis, tyliai pakartojamas riksmas. Neskauda. Visai.

Sutemo. Nurimo vėjas, nedrįsdamas žadinti čerpių. Įtaigiai į gatvės pusę pasviro stogai. Į sienas įmūrytos tuščiavidurės kopėčios nelipa aukštyn. Tik aukštos palangės laukia išimylėjusių ugniagesių. Atgailauja barokas, gerdamas angelų ašaras. Nuo freskų garuoja lakas, ir jau lunatikams galima varstyti muziejų duris, ieškoti sausų degtukų, paslėptos ugnies, neišsipildžiusių vaikystės laužų.

Kamuoja nemiga. Pabundama pasenus. Nugriautas vaikystės kino teatras. Išardyta salė, demontuoti šešėlių žaidimai, atkerėtos dienos. Sustojo laikas, aplenkęs futbolo kamuolius, išdaužtus langus ir laukines kates.

Bet koks miestas, nepasiekiamo praeitis

Skerdikas

Kultūros ministro referentas atsargiai pirštu perbraukė durklo ašmenis. Aštru. Užsimerkė. Bandė įsivaizduoti smūgį. Krenta nudurtas poetas: parašė knygą, ir nusipelnė mirtį. Kilnu. Teisinga. Kodėl? Todėl, kad nuosprendį įvykdo pats referentas. Asmeniškai. Nepabijojęs teptis rankų krauju. Tikras kultūros fronto budelis.

Tik savi leidžia knygas. Griežta kontrolė. Joks pašalinis neįsiskverbs į uždara elito ratą. Literatūros grandai, dideli, svarbūs, tiesa, ne dvarininkai, ne dvasininkai, bet dosniai finansuojami bedvasiai rašėivos. Kažkas pasibeldė į duris.

– Įeikite! – riktelėjo Galigantas.

Sekretorė Vapsva Maja į referento kabinetą įvedė Guru Guru.

– Pristatyti nereikia, – pasipiktino referentas. – Aš žinau šį tipą. Atneškite mums kavos ir konjako...

Daug! Visą butelį. 700 mililitrų!

Sekretorė pasišalino. Referentas atsainiai mostelėjo ranka, parodydamas į minkštą fotelį ir pabrėždamas, kad be alkoholio jis su niekingu prašalaičiu nekalbės... Žema, nearistokratiška... Prabėgo penkios kankinančiai blaivios minutės. Pagaliau Vapsva Maja įskrido su didžiuliu padėklu.

– Vapsvute, pabūkite su mumis, – įsakė Galigantas.

– Mielai, – nudžiugo Vapsva Maja.

– Aš negersiu... – mandagiai atsisakė Guru Guru.

– Negausi nei kavos, nei konjako! – durklu pagrasė visagalis referentas.

Nekreipdamas jokio dėmesio į Guru Guru, referentas ir sekretorė lakė kavą, džiugiai lenkdami pilnas konjako taures. Pagaliau kultūros darbuotojai apgirto.

– Guru Guru, pašoki su Vapsvute!

– Mielai! – nudžiugo Vapsva Maja.

Guru Guru ryžtingai papurtė galvą.

– Negražu prieštarauti damai! – subarė referentas ir į Guru Guru kaklą įrėmė peilį.

– Šoksi ar ne?

– Pašok, pašok su manimi *boogie woogie*, – meldė sekretorė.

– Gerai, – sutiko Guru Guru, nusprendęs šokio metu pasprukti iš Galiganto kabineto.

Referentas užmetė Van Morrison dainą „Russian roulette“. 3 min. 50 sek. Tik tiek skirta gyventi.

Suskambo muzika. Guru Guru metėsi prie durų.

– Automatika! Užrakinta! Nepaspruksi! – džiūgavo Galigantas.

– Nejaugi teks šokti, – mintyse kraupo Guru Guru.

– Teks, teks... – Vapsva Maja jau ruošėsi gelti.

Staiga kažkas reikliai pabeldė į duris. Referentas išblyško. Nejaugi ministras? Galigantas nutarė visą kalnę suversti Guru Guru. Ir neapsiriko. Buvo iškviesta apsauga ir Guru Guru necivilizuotai, neeuropietišškai išmetė iš kabineto. Aplamdyta, bet gyva...

Sostinė, Galiganto kabinetas, laikas įslaptintas

Beviltiška romantika

Guru Guru dažnai suvokdavo, kad yra romantikas, ne vienas jį yra pavadinęs net beviltišku romantiku. Netolies skamba varpai, o jų aidas padeda susikaupti. Guru Guru bando mąstyti, kas beviltiška, o kas romantika, ir kas galbūt beviltiška romantika.

Literatais romantikais XIX a. pr. pavadinti tie, kuriems nebepatiko rašyti taip, kaip rašė „klasikai“. Pats žodis, kadaise lotynų kalboje tiesiog reiškęs kažką romėniško, vėliau įgavo prasmę, susijusią su nuotykiiais, didvyriais, tada atsirado ir meilės nuotykių aspektas.

Guru Guru nebuvo nei didvyris, nei meilės nuotykių žinovas, vadinasi, tai, ką jis vadino romantika, greičiau buvo arti to, ką japonai įvardijo kaip „žavų daiktų liūdesį“, „jautrumą efemeriškumui“, „empatiją pasauliui“ (kažin ar tai tikslus vertinys), arba *mono no aware* (物の哀れ).

Tas visa ko laikinumo liūdesys, persipynęs su džiaugsmu, vertė, anot Tom Waits, Guru Guru *clap your hands*, klausyti *Faust*, o gal tiesiog šokti pavasario saulei tvieskiant. Paprasta ir tikra. Ir liūdna. Ir meilė.

敷島の 大和心を 人とはゞ 朝日に匂う 山さくら花

Shikishima no

Yamato-gokoro no

Hito-towaba,

Asahi ni nio

Yamazakura bana.

Motoori Norinaga (本居 宣長)

Pereiliavimas (jokiu būdu ne vertimas) būtų maždaug toks: „Jei kas nors paklaustų jūsų, kas yra tikro japono širdyje, parodykite laukinės vyšnios žiedą ryto saulėje.“ Guru Guru draugas, išminčius išvertė taip: „Vandenyne paskleistų Yamato salų širdį jei žmogus paimtų, ryte kvepiantys kalno vyšnių žiedai.“

Saulėi šviečiant, toli-arti, liūdint romantiškai, nes visi mirsim

V DALIS. Tarsi nieko daugiau niekada

(Be teksto)

2014–2015 m.